

Metafora ogromne prevare Ujedinjenih nacija u Srebrenici

Skupljanje obuće **za Stub srama**

Skulptura treba vječno podsjećati na krivicu zapadnih političara i vojske za genocid u Srebrenici

Centar za političku ljepotu počeo je prvu fazu projekta Stub srama, skupljanje 16.744 cipele koje označavaju 8.372 žrtve ubijene u Srebrenici, a od kojih će napraviti skulpturu u obliku slova UN, čija izgradnja starta u maju 2011. godine.

“Apelujemo na sve gradane Bosne i Hercegovine da budu dio ovog projekta i da obuću koja im više nije potrebna”, ističu organizatori koji su odredili lokacije za sakupljanje obuće u BiH i Njemačkoj. Do 25. juna 2010. godine obuća će se sakupljati u Sarajevu (Društvo za ugrožene narode za BiH, Trampina 4, od 10 do 20 sati, Srebrenici (Kuća povjerenja, Srebreničkog odreda bb, od 12 do 18), Tuzli (Udruženje Žene Srebrenice, Kicelj 54, od 12 do 17 sati), Zenici (Café TINA, Masarykova 22, od 12 do 22), Bihaću (Ajmina ulica, Repušine 2, od 15 do 19). Lokacije u Njemačkoj su: Berlin (IKB, Adalbertstr. 94 Od 12 do 20h), Frankfurt (KSG BiH, Hanauer Landstrasse 401-407. od 15 do 22h), München (Džemat SABUR, Bodenseestr. 80, od 15 do 2h) i Göttingen (Gesellschaft für bedrohte Völker, Geiststraße 7, od 10 do 18).

“S obzirom na to da će ta obuća u drugoj fazi projekta biti instalirana u Haagu i Berlinu, predlažemo građanima da obuću iskoriste kao sredstvo komunikacije. U tom smislu u obuću mogu staviti poruku koju žele da Evropa čuje, bilo da su to slike rata, protest viznom režimu, ili nešto drugo. Mi ćemo putem izložbe cipela prenijeti vašu poruku Evropi. Napominjemo da će u zadnjoj fazi projekta od iste te obuće biti izgrađen Stub srama u obliku slova UN”, ističu organizatori.

Skulptura treba vječno podsjećati na krivicu zapadnih političara i vojske za genocid u Srebrenici.

“Ona je metafora ogromne prevare Ujedinjenih nacija u Bosni i Hercegovini kao i opomena svim osobama koje

namjeravaju raditi u ovoj organizaciji”, rekao je Philipp Ruch, inicijator projekta i direktor Centra za političku ljepotu. „Djela Ujedinjenih nacija u Bosni i Hercegovini, a posebno u Srebrenici, do danas nisu bila tema diskusija u svijetu. Pronašli smo slike čije bi umnožavanje putem masovnih medija prouzrokovale ozbiljne glavobolje UN-u, jer se u njima odražava sva krivica ove organizacije za vrijeme genocida.“

Plan projekta je da se napravi konstrukcija dva gigantska svjetleća bijela slova u visini od preko osam metara, sačinjena od 16.744 cipele. Slova UN su narušena sa tri monumentalne rupe od metaka fiksno popunjениh autentičnom obućom pronadenom u masovnim grobnicama.

Philipp Ruch, aktivist

EVROPA NA STUBU SRAMA

Prošle godine u Berlinu je u organizaciji Centra za političku ljepotu, čiji je osnivač Philipp Ruch, održan performans *Istraživanje na Leti* kojim je obilježena 14. godišnjica srebreničkog genocida. Ovim činom Centar za političku ljepotu je želio ukazati na odgovornost Evrope i svijeta kada je u pitanju genocid u Srebrenici, a ove godine najavljen je novi projekt: skulptura *Stub srama* koja će vječno podsjećati na krivicu zapadnih političara i vojske za genocid u Srebrenici. Planirana je konstrukcija dva ogromna svijetleća bijela slova u visini od preko osam metara, narušena rupama od metaka, te ispunjena autentičnom obućom pronađenom u masovnim grobnicama – sa 16.744 cipele za 8.372 žrtve. Philipp Ruch za *Dane* govori o ciljevima projekta, animiranju diskusije o odgovornosti UN-a koja već 15 godina nedostaje na Zapadu, te povezanosti politike i umjetnosti

Razgovarala: **Masha Durkalić**

Foto: **Dženat Dreković**

DANI: Koji su ciljevi *Stubu srama*, novog projekta Centra za političku ljepotu?

RUCH: U Potočarima je ispisana molitva koja me je pogodila: "Neka osveta postane pravda!" Mi pokušavamo skrenuti pažnju Zapada na aroganciju Ujedinjenih nacija prema preživjelima. *Stub srama* je odgovor na ovu aroganciju. Pokušavamo podržati Majke Srebrenice. One ne bi trebale živjeti s osjećajem da nikome na Zapadu nije stalo do toga kako ih UN tretira. Šest hiljada preživjelih tuži UN, ali sjedište u New Yorku čak i ne razmatra mogućnost pojavitivanja na sudu. Hasan Nuhanović je svake godine pisao pisma UN-u zalažući se za to da se ispred sjedišta u New Yorku zastava spusti 11. jula. Nisu čak ni odgovorili. To su strašne greške. Ako je nemoguće UN dovesti na sud, onda moramo pronaći nekonvencionalne i efektivnije načine. To je jedan od razloga zašto će se na dnu *Stubu srama* nalaziti riječi: "Pristojnost me je napravila". Više od svega, *Stub srama* će dati do znanja čak i naivnima da je nešto unutar UN-a krenulo pogrešnim putem kada je u pitanju Srebrenica. Želimo to sjećanje upisati u kamen. Visoko poštovanje i vjera koju Nijemci i dalje imaju prema UN-u je zapanjujuća.

DANI: Zašto ste se odlučili za ovakav tip umjetničke intervencije?

RUCH: UN ništa nije naučio od Srebrenice. Nemamo vremena da ponavljamo, da dopustimo da se desi još jedan genocid kako bi "naučili" – posebno kada su sve

“Mi na neki način pokušavamo baciti 16.744 cipela na UN”

lekcijske pred našim očima. Što se tiče simbolike, pomislite na cipelu koju su bacili na Georgea Busha u Iraku. Mi na neki način pokušavamo baciti 16.744 cipela na UN. Želimo ih ponovo povezati s genocidom. Djela koja uključuju cipele su uvek imala efekt sramote, ali također sadrže i čudnu kozmičku samoću, što je bio glavni razlog zašto smo se odlučili za njih.

DANI: Možete li objasniti vezu između akcija Centra za političku ljepotu i genocida u Srebrenici?

RUCH: Ono što ne mogu preboljeti kada je u pitanju Bosna je izdaja međunarodne zajednice. Teško je zanemariti lakoću s kojom su naši političari počinili izdaju koja je koštala toliko života. Ova lakoća me duboko pogada i zbog nje sam opsjednut Bosnom. *Stub srama* se može po-

smatrati kao reakcija na nesvesnost ove izdaje. Srebrenica je bila kolaps naših humanističkih ambicija. Nakon Srebrenice, ne možemo više tvrditi da kao civilizacija želimo sprječiti genocid. Činjenica da se Srebrenica desila u modernom vremenu bez ikakvog protivljenja svijeta je za mene neshvatljiva.

DANI: Vaš posljednji performans, *Istraživanje na Leti*, izveden u Berlinu 2009., obilježio je 14. godišnjicu genocida u Srebrenici. Da li ste zadovoljni načinom na koji ste tada upozorili na tragediju srebreničkog genocida i prijemom javnosti?

RUCH: Napravili smo *Istraživanje na Leti* (rijeci zaborava) kako bismo skrenuli pažnju na to da su dvije ili tri bombe mogле sprječiti genocid u Srebrenici. Na tri

GREŠKE UN-a “Mi pokušavamo skrenuti pažnju Zapada na aroganciju Ujedinjenih nacija prema preživjelima. *Stub srama* je odgovor na ovu aroganciju. Pokušavamo podržati Majke Srebrenice. One ne bi trebale živjeti s osjećajem da nikome na Zapadu nije stalo do toga kako ih UN tretira. Šest hiljada preživjelih tuži UN, ali sjedište u New Yorku čak i ne razmatra mogućnost pojavljivanja na sudu. Hasan Nuhanović je svake godine pisao pisma UN-u zalažući se za to da se ispred sjedišta u New Yorku zastava spusti 11. jula. Nisu čak ni odgovorili. To su strašne greške”

prometna mjesta u Berlinu smo postavili tri bombe. Nismo bili nimalo zadovoljni prijemom, posebno zato što smo na to me radili mjesecima, ali kad smo našu kancelarku stavili na prodaju na *eBay*, što je trajalo dva dana, imali smo mnogo veće reakcije. Tada smo odlučili napraviti film o Srebrenici koristeći materijal iz našeg performansa kada smo odglumili sastanak kriznog štaba UN-a od 10. jula 1995. Rezultat je film *Nebo iznad Srebrenice* koji traje 100 minuta i ujedinjuje UN-ove zvaničnike koji su donosili odluke u sjedištu u Zagrebu s posljedicama srebreničkog genocida.

DANI: Šta mislite o načinu na koji se srebrenički genocid tretira u zapadnoj Evropi i zašto se političke lidere i javnost konstantno mora podsjećati na značaj i težinu tog dogadaja?

RUCH: Trud EU da nas podsjeti na Srebrenicu ostaje prazan. Podsjetiti našu civilizaciju na to implicira da već posjedujemo znanje o tome. Ja jedva da poznam ikoga ko zna šta se desilo u Srebrenici. Naši naporci na podsjećanje se fokusiraju na užase kojih nismo ni svjesni. Ne fokusiraju se na naše ogromne greške, na misao kako su ovi užasi mogli biti sprječeni. *Stub srama* je jedan od najbolje pripremljenih projekata koje sam ikad uradio. Projekt treba natjerati EU političare da se uključe na mnogo odgovorniji način. Apsurdna je činjenica da 15 godina kasnije treba poduzimati mјere da se Srebrenica ne zaboravi.

DANI: Kako je formiran Centar za političku ljepotu i koji su njegovi glavni ciljevi?

RUCH: Centar za političku ljepotu sam osnovao prije godinu dana kao reakciju na ono što sam video kod jedne od naših političkih partija. Imali su sobarice, imali su poštu, ali kad sam upitao: gdje je think-thank koji će potcrтati djela koja Njemačka može uraditi u svijetu, šutjeli su. Glavni cilj je da se izraz "politička ljepota" ispuni vizijom. Prepostavljao sam da će nam trebati pet godina da pronađemo odgovor na pitanje šta ovaj izraz

može značiti. Nakon godinu dana, već znamo šta znači: politička ljepota je moralna ljepota. Želimo oblikovati i ispuniti naše vrijeme moralnom ljepotom. Historičari budućnosti će biti zgаđeni našom politikom ako nešto ne učinimo sada. Može se reći da je glavna tema na koju reagiramo nedostatak političke akcije. Jedan od naših projekata je i *Lokvanji za Afriku*: 1.000 sigurnosnih platformi na Mediteranu kako bi se spasili životi izbjeglica iz Afrike. Jean Ziegler je procijenio da se svake godine utopi 36.000 ljudi. Ove platforme bi koštale samo 5,6 miliona eura.

DANI: Možete li objasniti specifičnu vezu umjetnosti i politike koju nastojite postići, odnosno kako se umjetnost može povezati s politikom, jednom od moralno najupitnijih disciplina, posebno u 21. stoljeću?

RUCH: Ja sebe ne posmatram kao umjetnika. Kao što je Schiller jednom rekao: "Najveća forma umjetnosti je politika." Ono što mi pokušavamo je da politiku obogatimo umjetnošću kako bi se odmakla od vlastitih defekta. Jedna od najvećih grešaka njemačke politike je potpuni manjak vizije, pripreme i inspirirajućeg koncepta. Pokušavamo ponovo povezati umjetnost i politiku kako bismo riješili ono što se može smatrati moralno upitnim u vezi s politikom. Greške jedne strane su šanse druge. Kako bi izgledao akt političke ljepote? Šta bi mogla biti najbolja ideja jednog političara? Ova pitanja nisu nijednom postavljena u proteklim dekadama. Doista me fascinira potpuni manjak idealizma.

DANI: Mislite li da će Vaš naredni projekt izazvati reakcije koje želite?

RUCH: Možda nećete vjerovati reakcija na njemačkih medija. Tri velike novine su nam poručile da neće objavljivati niti učestrovati ni u čemu što krivi UN. Oni potcenjuju našu volju da otkrijemo istinu. Ali, mi smo dobro pripremljeni.

DANI: Koji mediji?

RUCH: Najveći. Računajući i *BILD-Zeitung*. ■

Ususret 15. godišnjici genocida u Srebrenici

Podrška sa Ist Rivera

Naša je trajna obaveza da se žrtve genocida u Srebrenici nikada ne zaborave, kazao bh. ambasador Ivan Barbalic donirajući cipele za „Stub srama“

Barbalic i Čolaković: Solidarnost sa Srebreničanima

Halilović: Uspio izbjegći sigurnu smrt

Na Ist Riveru (East Riveru), ispred zgrade Ujedinjenih naroda u Njujorku, prošlog petka u 11 sati članovi Misije BiH pri UN-u na čelu s ambasadorom Ivanom Barbalicem i njegovom zamjenicom Mirsadom Čolaković iskazali su solidarnost prema žrtvama genocida u Srebrenici. Doniranjem cipela podržali su projekt „Stub srama“ koji je pokrenuo Centar za političku ljepotu („Das Zentrum für Politische Schönheit“).

Tom prilikom ambasador Barbalic je za Bošnjaci.net izjavio:

– Naša je trajna obaveza da se žrtve genocida u Srebrenici nikada ne zaborave. To isto mora da važi i za međunarodnu zajednicu!

Podrška diplomata

Ova podrška bosanskih diplomata sa Ist Rivera mjesec dana pred obilježavanje

petnaestogodišnje genocida u Srebrenici puno će znaciti preživjelim žrtvama genocida, majkama i ženama Srebrenice

Svojevrsne poruke

Do 25. juna treba prikupiti 16.744 cipela koje će označavati 8.372 žrtve genocida u Srebrenici. Kako pojašnjava inicijator projekta, obuća će u drugoj fazi projekta

i Žepe, ali i projektu „Stub srama“.

Pored ambasadora Barbalica i njegove zamjenice Čolaković, cipele su donirali članovi

Misije BiH pri UN-u: prvi sekretari Adi Durmić i Šejla Đurđević, te asistenti Azra Rudanović, Vlado Sesar, Maja Vukmirović i Emir Čengić...

Nakon članova stalne Misije BiH pri UN-u ispred zgrade UN-a, projekt su podržale

preživjele žrtve genocida, predstavnici bh. i bošnjačkih organizacija.

Solidarizirajući se sa žrtvama Srebrenice, osuđujući UN koji je izdao zaštićene zone Žepu i Srebrenicu, a posebno što ne ukazuje nikakav respekt prema porodicama

ma pobijenih ljudi, ovaj projekt su podržali i cipele tog dana ispred UN-a donirali Srebreničani Senahid Halilović i Sabahudin Harbaš koji su preživjeli genocid u julu 1995.

Ispred bh. Islamskog centra svoje cipele je donirao Mehdija Demirović, dok je Uzeir Ramić to uradio ispred Kongresa Bošnjaka Sjeverne Amerike; ispred Islamske zajednice i Kulturnog centra Plav-Gusinje cipele je donirao predsjednik Smajle Srđanović,

dok su cipele isto tako donirali dr. Mersim Ziljković, vlasnik Zubne ordinacije „Euro-Dental“ sa Astorije i diplomirani inžinjer Šefkija Radončić. Ispred tima Bošnjaci.net cipele je donirao glavni urednik Esad Krcić.

Sabahudin Harbaš imao je 13 godina kad je počinjen genocid u Srebrenici. Jedva su mu uspjeli spasiti živu glavu. U konvoju kamiona i autobusa bio je sakriven između žena koje su s manjom djecom prognane iz Srebrenice. To dovoljno govori da zločinci ni-

pješačenja po bosanskim vrletima provlačeći se između četničkih zasjeda i granata artiljerije srpske soldatske, dokopao se slobodne teritorije BiH i uspio je da preživi ovaj srpsko-crnogorski genocidni i istrebljivački pohod na svoje komije!

Otac i tri brata

Na veliku žalost, njegov otac Munib i tri brata Hamed, Zulfo i Hakija stradali su u genocidu. Na Senahidu se mogu prepoznati srebreničke rane koje ni petnaest godina nakon genocida ne zaraštaju. Iako vidno skrhan kad god se spomene Srebrenica, ipak je smogao snage da dođe i podrži projekt „Stub srama“. Senahid je donirao pet pari cipela. Četiri nova para je donio; jedan par za oca i tri za braću, te jedne iznošene za sebe.

Sabahudin Harbaš imao je 13 godina kad je počinjen genocid u Srebrenici. Jedva su mu uspjeli spasiti živu glavu. U konvoju kamiona i autobusa bio je sakriven između žena koje su s manjom djecom prognane iz Srebrenice. To dovoljno govori da zločinci ni-

biti na izložbi u Hagu i Berlinu, za to organizatori predlažu građanima da obuću iskoriste kao sredstvo komunikacije i u nju stave poruku koju žele da Evropa čuje.

su vodili računa koje dobi pripada bošnjačka muška glava. Sve su redom ubijali.

Nažalost, njegov otac Šemso i brat Šemsudin nisu bili te sreće da se izvuku iz ruku krvoloka. Stradali su u genocidu, njihova imena se nalaze među 8.372 žrtve!

Srebreničanin Senahid Halilović je isto tako jedan u nizu koji je podržao projekt „Stub srama“. Nakon izdaje od UN-a i hrvatskog bataljona, te srpske okupacije Srebrenice u julu 1995. godine, Halilovića je između života i smrti dijelio neutabani džehe-nemski planinski puteljak koji je s pravom nazvan „Marš smrti - put slobode“.

Nakon višenedjeljnog

Članovi misije UN-a: Znak poštivanja žrtava

Predstavnici bh. i bošnjačkih organizacija ispred zgrade UN-a:
Da se ne zaboravi

Inicijativa web-magazina

Web magazin Bošnjaci.net iz Njujorka je pokretač inicijative doniranja cipela za projekt „Stub srama“ ispred zgrade Ujedinjenih naroda, tačno mjesec prije

obilježavanja godišnjice genocida u Srebrenici. Sa 11. junom u bh. i bošnjačkoj zajednici u Njujorku počinju memorijalni Dani genocida u Srebrenici i BiH.

Zločinci šeću na slobodi, a oni i dalje skrštenih ruku sve to mirno posmatraju!

Inicijator projekta Philip Ručić zamislio je da „Stub srama“ bude metafora ogromne prevare Ujedinjenih naroda u Bosni i Hercegovini, te ujedno opomena svima koji očekuju bilo kakvu humanu pomoć od organizacije koja je dozvolila genocid i istrebljenje pod njenom zastavom.

Sama skulptura „Stub srama“ služit će ujedno i kao direktni odgovor na nedostatak poštovanja Zapada prema preživjelim žrtvama genocida.

*Autor priloga je Esad Krcić,
glavni urednik web-magazina
Bošnjaci.net*

Godišnjica genocida pred vratima Bundestaga

14. godišnjica genocida u Srebrenici obilježena je u Berlinu izvođenjem performansa „Istraživanje na Leti“ ispred zgrade njemačkog parlamenta. Obilježavanje godišnjice privuklo je veliku pažnju javnosti.

Podsjećanje da ni poslije 14 godina od strašnog zločina krivci nisu pred licem pravde.

POČETAK

RUBRIKE

Vijesti
Politika
Evropa
Kiosk
Komentari i analize
Ekonomija i nauka
Kultura i lifestyle
Sport

INFORMACIJE O NJEMAČKOJ

Put do ujedinjenja
Njemačka izbjila

KURSEVI NJEMAČKOG

Učite njemački
Deutsch unterrichten
Deutsch XXL

DW-RADIO

Audio on Demand
Program i frekvencije
Partnerske radio-stanice
Redakcija
Pišite nam

INTERACTIVE

Newsletter
Podcast
Mobile
RSS

DW-TV

Program na engleskom

Četiri umjetnika su preko megafona čitali protokol krznog štaba koji je zasjedao 10. Jula 95. godine u Zagrebu, i javno prozivali imena UN-ovih generala, koji su spriječili bombardovanje srpskih vojnih pozicija i time omogućili masakar na više od 8.000 Srebreničana. Performans pod nazivom "Istraživanje na Leti" organizovan je pod motom "Da se ne zaboravi". Inicijator ideje, Filip Ruh (Philipp Ruch) iz Centra za političku ljepotu želio je, kaže, podsjetiti njemačku javnost na rat u Bosni i genocid u Srebrenici, o kojem se u Njemačkoj, skoro da i ne zna.

"Oni su zatvorili oči. Srebrenica je za njih bila močvara, tema koja ih se nije doticala i mjesto u kojem ne žive ljudi."

Pravde nema ni 14 godina poslije

Ispred zgrade parlamenta, postavljene su makete bombi kao simbol onih bombi koje je trebalo da budu bačene iz aviona NATO-a na srpske vojne pozicije, čime je genocid mogao biti spriječen. Postavljen je i 60 metara dug transparent sa više od 8.000 imena žrtava genocida. Ambasador Bosne i Hercegovine u Njemačkoj, Tomislav Limov, kaže:

"Podsjetićemo njemačku javnost da ni nakon 14 godina, oni koji su odgovorni za zločin koji se dogodio, nisu pred licem pravde. Podsjetićemo javnost da zločin koji se desio u Srebrenici, nikada i nigdje ne smije da bude ponovljen."

"Bosna – Evropska Palestina"

Činjenica da Bošnjake štiti Društvo za ugrožene narode je ujedno i potvrda da su Bošnjaci zaista ugroženi, tvrdi predstavnica Bošnjačke zajednice u Berlinu, Enisa Gazibara. Ona Ujedinjenim nacijama poručuje da svoju grešku i tadašnju izdaju isprave tako što će Bosni i Hercegovini obezbjediti mjesto u Savjetu bezbjednosti, i na taj način pružiti zaštitu zemlji i njenim građanima.

"Istovremeno skrećem pažnju nadležnim da nas bezuvjetno prime u Evropu, jer jedino tako mi nećemo biti Palestina u Evropi."

Performans kojim je obilježena godišnjica genocida u Srebrenici pratio je veliki broj Bošnjaka, koji žive u Berlinu, zainteresovani Nijemci i turisti. Riječima podsjećanja na zločin, javnosti su se obratili i profesor Hajo Funke sa Instituta za političke nauke pri Univerzitetu u Berlinu i Tilman Cilh (Zülch), predsjednik Društva za ugrožene narode.

Autorka: Selma Filipović

Odg. urednik: Svetozar Savić

Autor projekta „Stub srama“ pisao Ki-munu

Filip Ruh najavio tužbu protiv UN-a

Inicijator projekta „Stub srama“ Filip Ruh (Philipp Ruch), radi ukazivanja na prevaru UN-a u BiH i podsticanja na preuzimanje odgovornosti krivaca za genocid u Srebrenici, uputio je otvoreno pismo generalnom sekretaru UN-a Ban Ki-munu (Ki-moon).

- Vaš prethodnik je konstatirao 1999: „Srebrenica je najveća sramota za UN.“ Pitamo se zašto ništa

nije uslijedilo nakon ovih riječi. Familije žrtava genocida u Srebrenici pokušavaju od 2007. optužiti Vas (tzv. Hagedorn proces). Pitamo se zašto niste našli za shodno pojavit se na sudu. Pitamo se da li ste svjesni arogancije prema porodicama žrtava, koja Vam ne dozvoljava pojavit se pred sudom - poručio je Ruh Ki-munu.

On je dodao da je velika greška

izostavljanje UN-a u sudskom postupku.

- Zato smo odlučili da Vas tužimo, i to tako da se ne morate pojaviti odmah pred sudom. Poslužit ćemo se slikom, koja predstavlja ono što vaša ramena tereti ili bi teretali teretiti, kroz Srebrenicu i Bosnu. Odlučili smo da vaše nečuvane zloupotrebe ponovo osudimo - kaže se u pismu.

Ruh: Protiv zaborava

Ličnost dana

Filip Ruh

Podsjećanje na sramotu UN-a u Srebrenici

Autor projekta „Stub srama“ najavio tužbu protiv Ban Ki-muna i UN-a

Naši vajni aktuelni političari i zvaničnici nisu se ni udostojili da prokomentiraju jučerašnje presude takozvanoj srebreničkoj sedmorki za genocid nad nedužnim Bošnjacima Srebrenice. Jednostavno su te presude ispratili misterioznom šutnjom, koja odaje njihovu nezainteresiranost.

No, Filip Ruh (Philipp Ruch), inicijator projekta „Stub srama“, jučer nije ostao ravnodušan. „Radi ukazivanja na prevaru UN-a u BiH i podsticanja na preuzimanje odgovornosti za genocid u Srebrenici“, Ruh je pisao generalnom sekretaru UN-a Ban Ki-munu (Ki-moon) optužujući njega i organi-

zaciju na čijem je čelu za ignoriranje suđenja za genocid i najavljujući tužbu protiv UN-a.

Ruhu nije bilo dovoljno što će skulptura po njegovoj ideji vječno podsjećati na krivicu zapadnih političara i UN-a za genocid u Srebrenici, nego ih je na to, u međuvremenu, želio ponovo podsjetiti, spočitavajući Ki-munu i UN-u aroganciju i nedostatak i najmanjeg respektta prema porodicama više od 8.000 žrtava.

On je Ki-muna podsjetio na riječi njegovog prethodnika Kofija Anana (Annan) da je „Srebrenica najveća sramota za UN“. Tek da se ne zaboravi! **R.A.**

Centar za političku ljepotu realizuje projekt

Srebrenički stub srama

Skulptura je metafora ogromne prevare Ujedinjenih nacija u BiH, kao i opomena svim osobama koje namjeravaju raditi u ovoj organizaciji, kaže Philipp Ruch, inicijator projekta

Centar za političku ljepotu pokrenuo je projekt Stub srama, kojeg će činiti skulptura visoka 8,372 metara i koja će podsjećati na krivicu zapadnih političara i vojske za genocid u Srebrenici.

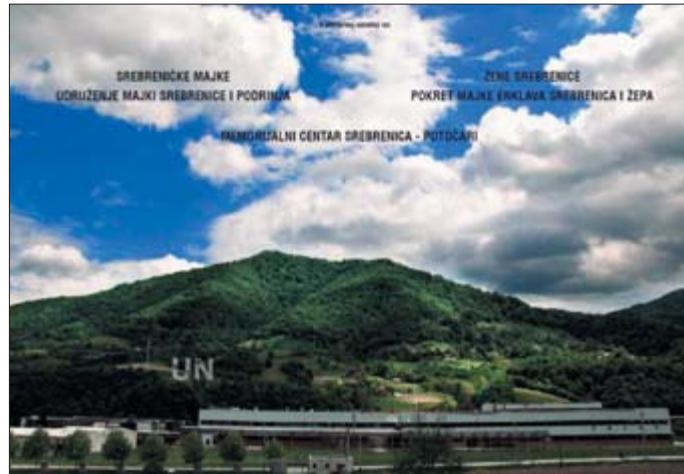
"Skulptura je metafora ogromne prevare Ujedinjenih nacija u Bosni i Hercegovini, kao i opomena svim osobama koje namjeravaju raditi u ovoj organizaciji. Djela UN-a u BiH, a posebno u Srebrenici, do danas nisu bila tema diskusija u svijetu. Pronašli smo slike čije bi umnožavanje putem masovnih medija prouzrokovale ozbiljne glavobolje UN-u, jer se u njima odražava sva krivica ove organizacije za vrijeme genocida", rekao je Philipp Ruch, inicijator projekta i direktor Cen-

tra za političku ljepotu.

Mjesto izložbe odlučuju majke Srebrenice, kao i listu imena zapadnih političara i generala koji će biti posramljeni stubom. U tu svrhu osnovaće Društvo za ugrožene narode Bosne i Hercegovine

"Bosanski građani ne smiju biti ostavljeni sami sa svojom patnjom kao što im se ne smije i dalje nanositi bol. Od prestanka rata ovoj se zemlji zabranjuje pristup slobodi i razvoju. Razlog tome su pogrešne odluke Ujedinjenih nacija i Evropske unije koje se još donose", rekao je Tilman Zülch, predsjednik Društva za ugrožene narode.

Plan projekta je da se napravi konstrukcija dva gigaantska svijetleća bijela slova u visini od preko osam metara,

Ovako će izgledati pejzaž Potočara

sačinjena od 16.744 cipele (za 8.372 žrtve). Slova (jedno slovo "U" i slovo "N") narušena su sa tri monumentalne rupe od metaka fiksno punjenih autentičnom obućom pronađenom u maso-

vnim grobnicama.

Priprema projekta je trajala godinu i održavala se u Njemačkoj. Projekt je oficijelno podržan od udruženja preživjelih žrtava rata.

S. K.

8 bin kurban anısına

■ Srebrenica katliamının 15. yıl dönümünde kurbanlar, Almanya'nın başkenti Berlin'de de anıldı. Katliamda öldürülen 8 bin 372 kurbanı anmak amacıyla iki ayda toplanan 16 bin 744 ayakkabının, tarihi

Brandenburg Kapısı'nın önüne konulduğu anma etkinliğine Boşnak, Türk ve Almanlar katıldı. Ayakkabilann bir kısmı BM'yi simgeleyen U ve N harfleri şeklindeki iki demir örgülü kafesin içine konuldu.

Katliamın kara defterleri Lahey'de

■ SREBRENICA Katliamı'nu yöneten firarî Sırp generali Ratko Mladiç'in marifetleri artık daha ayrıntılı öğrenilebilecek. Mladiç'in tuttuğu savaş günlüklerinin, Sırp polisince bulunup Lahey'deki mahkemeye verildiği ortaya çıktı. 18 defter, 120 ses kaydı ve hafıza kartlarını içeren belgeler, Bosnalı Sırplar ile Sırbistan arasındaki yakın ilişkiyi de kanıtlıyor. Defterlerde katliamın nasıl yapıldığı açık açık yazmıyorsa da, bu kayıtlar, Lahey'de, aralarında, aynı zamanda Mladiç'e emirleri veren, dönemin Bosnalı Sırp lideri Radovaç Karadziç'in davasının da bulunduğu 6 davanın gidişatını etkileyebilecek. 1991 yılının Haziran ayında başlayıp 1996'nın Kasım ayına dek süren günlüklerde Mladiç'in katliamlara ilişkin ayrıntılara özellikle yer vermediği, tarihleri de bilerek not düşmediği tahmin ediliyor. Ancak el yazısıyla doldurulan defterde, o dönemde emirlerin kimden kime, nasıl verildiğine ilişkin mahkemeyi etkileyebilecek önemli bilgiler bulunuyor.

ALMANYA'DA EYLEM YAPILDI

Kurbanların anısına 16 bin 744 ayakkabı...

SREBRENİTSA katliamının kurbanları, Almanya'nın başkenti Berlin'de de anıldı. Katliamda öldürülen 8 bin 372 kurbanı anmak amacıyla, iki ayda toplanan 16 bin 744 ayakkabının, tarihi Brandenburg Kapısı'nın önüne konulduğu etkinliğine Bosna-Hersek'in Berlin Büyükelçisi Tomisloav Limov, Sosyal Demokrat Parti (SPD) Federal Meclis üyesi Eva Högl ile Boşnak, Türk ve Alman vatandaşlar katıldı. Ayakkabıların bir kısmının BM'yi simgeleyen U ve N harfleri şeklindeki iki demir örgülü kafesin içine konulduğu etkinlikte, Almanca ve Boşnak dilinde dua edildi.

Toplanan ayakkabıların eylül ayında Lahey'e götürüleceği ve benzer bir etkinliğin yapılacağı belirtildi. 2 Mayıs 2011'den itibaren de bu iki kafesin daha büyüğünün Srebrenitsa'da kurulacağı, tüm ayakkabıların içine konulacağı ve bunların betonla kaplanacağı bildirildi. Srebrenitsa'da bir tepeye kurulacak "Utanç Sütunu" adlı anıtın her harfinin 8 metreden yüksek ve 6 metreden uzun

olacağı kaydedildi.

'KASAP'A NIŞAN

Lahey'deki özel mahkemedede yargılanmakta olan Radovan Karadžić'e, partisi tarafından Srebrenitsa katliamının 15. yılında nişan verildi. Bosna-Hersek resmi haber ajansı FENA'nın bildirdiğine göre, kuruluşunun 20'inci yıldönümü dolayısıyla dün akşam bir tören düzenleyen muhalefetteki Sırı Demokratik Partisi (SDS), savaş sırasında Bosnalı Sırpların parlamento başkanı olan ve savaş suçu işlemekten 20 yıl hapse mahkum edilen Momcilo Krajisnik'i de nişanla ödüllendirdi. Karadžić ve Krajisnik, 1990'lı yılların başında eski Yugoslavya'nın parçalanması sırasında SDS'yi kurmuşlardı. Nişanların Karadžić'in eşi Lyilyana Zelen-Karacić ve Krajisnik'in kardeşi Mirko Krajisnik'e takdim edildiği belirtildi.

SİRİ VİZESİ KALKTI

Sırbistan'ın Türkiye'ye vizeyi kaldırdığı açıklandı. Yapılan açıklamada, Türkiye pasaportu taşıyanlara vize uygulanmayacağı ve kararın pazartesi (bugün) gününden itibaren yürürlüğe gireceği bildirildi. Vizenin kaldırılması duyurusu Başbakan Erdoğan'ın Belgrad ziyaretinin öncebine denk geldi.

Berlin'deki ayakkabı eyleminden Boşnaklar için dua edildi.

Prof. dr. Christian Schwarz-Schilling, bivši visoki predstavnik u BiH

Stub zapadnog srama

Stidim se što pripadam parlamentu koji ne reaguje, rekao je dr. Christian Schwarz-Schilling 1992. i dao ostavku na mjesto ministra za komunikaciju u vlasti Njemačke. Iako se kao visoki predstavnik u našoj zemlji nije proslavio, i danas upozorava na pogrešan odnos prema BiH: ovdje govori o projektu Stub srama

Razgovarala: Mirella SIDRO

• Ratne 1992. dali ste ostavku zbog odnosa njemačke vlaste prema ratu u Bosni i Hercegovini. Šta se sve u međuvremenu u odnosu prema ratu na Balkanu promjenilo?

- Dosta toga. Politika se po pitanjima Bosne i Hercegovine mijenjala. Recimo, Joschka Fischer, predstavnik Zelenih, imao je uobičajeni pacifistički stav do momenta kada je shvatio da se na Balkanu dešava etničko čišćenje i iz tog razloga promjenio je svoje ubjedjenje angažirajući se za Balkan. Godine 1995. su SAD počele svoj angažman u bosanskoj krizi i intervencijom i Dejtonskim ugovorom pomogle da se završi rat u Bosni i Hercegovini. Ipak, moram reći da sve te promjene nisu bile dovoljne, jer je Zapad reagovao tek kad se katastrofa već uveliko desila. Ali, tada je kasno. Njemačka se potpuno nepotrebno bojala intervenirati mada je ustvari imala dužnost reagovati senzitivnije i savjesno. Morala je postojati politička volja kako bi se sprječio genocid u zemlji iz naše regije.

UN pred sudom

• U jednom intervjuu ste, 2007, rekli da Zapad svojim nestavljenjem i vrijedanjem bosanskih političara samo traži izgovor međunarodnoj

zajednici koja radije troši novac na vojne intervencije nego na koncepte postratnih političara. Da li je još tako?

- U svakom slučaju. Državi Bosni i Hercegovini su ugovorom u Daytonu natureni politički tereti kojih se sama ne može riješiti. Zatim, tu je entitet Republika Srpska, čija politika i danas nastavlja svoj smjer iz prošlosti. Kada se diktatorskoj vlasti jednog dijela države omogući da blokira budućnost cjelokupne države, onda je pasivnost svjetske zajednice, koja je ustvari bila kreator ovakvog stanja, potpuno pogrešan korak. Paušalno vrijedanje cjelokupne bosanske politike od Zapada je sasvim pogrešan odnos!

POLITIČKA (NE)VOLJA
Moralna je postojati politička volja kako bi se sprječio genocid u zemlji iz naše regije

• **Jula 1995. dogodio se genocid u Srebrenici: za samo sedam dana je pred očima holandskih plavih šljemova ubijeno više od 8.000 muslimanskih dječaka i muškaraca. Majke Srebrenice se sa svojim advo-katom dr. Axelom Hagedornom i danas bezuspješno bore za pravdu u Haagu. Kako to shvatiti?**

- Međunarodni sud je proglašio zbivanje u Srebrenici genocidom jer je cilj politike koja je stajala iza ovih ubistava bio uništavanje jedne cjelokupne etnije, muslimanske etnije. Sama presuda je napredak. Međutim, sve je to nedovoljno da bi se izborila pravda. U budućnosti će se morati ići dalje. Svako negiranje je suvišno pored niza dokaza koji postoje. Pomislite samo na bezbrojne masovne grobnice koje se još pronalaze. Treba spomenuti i najmlađi primjer, Rezoluciju o Srebrenici u srbijskom Parlamentu koja je postignuta sa veoma malom prednosti većine. Naravno da se pojmom genocid tu ne spominje, iako je to jedini izraz za učinjena nedjela i uvredu.

• **Philipp Ruch je 15 godina nakon genocida pokrenuo projekat "16.744 cipele: Ujedinjene nacije pred sudom". Sakupljene cipele će činiti Stub srama, a njihovi donatori će tako poslati poruke Zapadu. Kakvom Vam se čini ova ideja?**

- Nisam rođen kao revolucionar. U svojoj političkoj karijeri sam pokušavao sprječiti pogrešne situacije razmatranjem i potezima omogućenim mojom političkom pozicijom. Iz tog razloga sam 1992. odlučio dati ostavku i na taj način poslati signal. Ali nedostatak interesa, nepošto-

vanje i sebičnost, zatim nedostatak odgovornosti da se spriječi kršenje ljudskih prava prema bosanskim građanima, traži upravo spektakularnu akciju koja će tematizirati ovaj problem. S jedne strane mi se projekat veoma dopada, a s druge mi je veoma žao što je jedna ovakva akcija danas uopšte potrebna.

Agresivni humanizam

• **Hoće li Stub imati uticaja na odnos Evropske unije i međunarodne zajednice prema BiH?**

- Djelimično. Jedna ovakva akcija izaziva i ovdje potrebu da se civilno društvo bori protiv politike koja podržava kršenje ljudskih prava.

• **Kada biste donirali par cipele za projekat, koju poruku bi one nosile?**

- Svi ljudi koji žive u Njemačkoj uživaju osnovna prava. Ona su posljedica zakona o

osnovnim ljudskim pravima nastalog nakon groznih događanja holokausta. Tako je i zadaća svakog državljanina da spriječi i da se bori protiv etničkog čišćenja.

• **Philipp Ruch misli da borba za ljudska prava treba dobiti sasvim drugu formu. On je naziva agresivni humanizam. Šta Vi mislite o tome?**

- Ona je dozvoljena. Mi živimo u jednom demokratskom uređenju i sasvim je neophodno da država sagleda prioritete koje joj postavlja civilno društvo. Sjetimo se porodice Scholl, koja je dala svoj život za borbu protiv nacionalnog socijalizma. U poređenju sa diktaturom, gdje bismo se ovakvim akcijama izlagali opasnosti po život, u jednoj pravnoj državi je dužnost svakog građana da na miran način ukazuje na nepravdu koja se događa.

(autorica vodi kampanju projekta Stub srama)

(Kroatische Tageszeitung
Licht von Antiken [http://www.kroatia.com](#))

Link zum Artikel: <http://novine.novilist.hr/default.asp?WCI=Pretrazivac&WCU=285F286328612863285A285828582861286328632863285C285C>

Page 20 of 20 | Last Page

Za danas posvećenim sjecanjem na masakri Bosnjaka u Srebrenici, Philipp Rösler ugovor iz Centra za prošlog kolovoza pred Brandenburškim vratima u Reichstagom priredili skup s namjerom da zaustave memoriju eroziju što pogoda srebrenički slučaj. Oni uporno pamte da su sve njemačke parlamentarne stranke odbile mogućnost intervencije međunarodnih snaga, pa su se potrudili inscenirati ključnu sjednicu Kriznog štaba UN-a koja se dan uoči pada Srebrenice održavala u Zagrebu, dok je 40 aviona NATO-a na Jadranu uzalud čekalo nalog da intervenira
piše igor lasić

dalekog buducej
politička dielatnosti

strane promatrajući taj oštro separirani te alieniran i svijet. Voditelj berlinskog Centra za političku ljepotu (Zentrum für Politische Schönheit), mlade nevladine udruženje koja privlači pažnju javnosti već i svojim intrigantnim nazivom u najavama raznih akcija, nalazi da se bojkati nametljivi dojam moguće kontradikcije može nadvladati umjetničkim prepoznavanjem onih momenata političkog djevanja koji nam vraćaju nadu kako se ipak dade učiniti nešto u općedruštvenom interesu, zato da dobrobit naislabiji i najovisniji o pomoći i razumijevanju bližnjih.

Upravo tu negdje, dakle, otvara se prostor ljepote u politici, a što se tad sasvim prikladno može, reklo bi se i »prirodno«, artikulirati kroz umjetničku formu. Kad se jednom dohvati ono etički lijepo u mogućnostima konkretnе politike, niti samo estetiziranje političkog više ne djeluje poput oksimrona. »To je paralelni proces... Umjetnost može vidjeti više, dati bolje odgovore, naročito kad je politika u krizi«, kaže Ruch. Zagovornici »političkog ekspresionizma« pritom skraju na sebe pažnju već i fizičkim izgledom lica.

To da umjetnost može vidjeti ili pokazati više, dokazao je Centar za političku ljepotu baš nedavno, kad su njegovi aktivisti privredeni zbog čitanja veoma hermetične poezije iz 19. stoljeća – ispred njemačkog parlamenta, tj. zgrade Reichstaga. Po mišljenju policije koja je svojom reakcijom nadmašila sva očekivanja performera, dotični stihovi »sadrže policijski stav«, a takav je iskorak izvan umjetničkog na rečenom mjestu.

Daljnje probleme s vlastima imali su davši Angelu Merkel iz CDU-a i njezinog protukandidata na izborima za kancelara, Franka-Waltera Steinmeiera iz SPD-a, na otvorenu aukcijsku prodaju putem web-sitea E-bay, smatrajući ih oboje lišenima vizije, nesposobnima da u ljudima pobude istinski relevantan politički interes.

Prije negoli je licilici
eura, desetak puta

isključivo pitanjima međunarodne politike. »Njemačka je najsnaznija članica EU«, tumaci nam Philip Ruch, »pa naša odgovornost seže puno dalje od one siromašnijih zemalja«. Iz toga je razloga Centar za političku ljepotu jako zaokupljen Bosnom i Hercegovinom. Za dana posvećenih sjećanju na masakr Bošnjaka u Srebrenici, Ruch i drugovi su prošlog kolovoza pred Brandenburškim vratima i Reichstagom priredili skup s ramjerom da zaustave memorijsku eroziju što pogada srebrenički slučaj, a pogotovo da stanu na kraj manipulacijama oko toga... Oni, naime, uporlo pamte da su sve njemačke parlamentarne stranke odbile mogućnost intervencije međunarodnih snaga, pa su se potrudili inscenirati klijentnu sjećnicu Kriznog štaba UN-a koja se dan uoči pada Srebrenice održavala u Zagrebu, dok

Dijalog koji je napisan za tu priliku, naslovjen kao «Istraživanje na Leti» – mitskoj riječi zaborava –

zasnovan je uglavnom na istraživanjima američkog novinara Davida Rohdea, doktorka Pulitzerove nagrade pisca knjige »Posljednji dani Srebrenice«. Centar za političku ljepotu također dovršava film na istu temu, nadajući se prikazivanju na filmskom festivalu Berlinale. »Ne smijemo zaboraviti da smo bili tamo, i da nismo učinili ništa. S časnim izuzetkom Christiana Schwartz-Schillinga koji je dao ostavku u njemačkoj vladi zbog pasivnosti naše politike. Ali, mi ni sada ne činimo ništa, nego samo dižemo novi zid oko BiH«, dodaje Ruch.

Bosna i Hercegovina

kojem se vize ukidaju za Srbiju i Crnu Goru, ali ne i za BiH ili Kosovu...» Ogranicavaju se prvo Bošnjaci koji nemaju opciju dvostrukog državljaštva, dok se bosanskohercegovačke Srbe i Hrvate gura prema tome izboru. Tako se utječe na raslojavanje društva i procese raspada BiH. Ironicno je da je BiH zapravo kažnjena

izbori, ali se ujedno i rasplijavljanje društva i proces raspada BiH. Točnije je da je BiH raspriječena zbog neispunjavanja nekih zahtjeva EU koje je opstruirala Republika Srpska», rekao nam je Ruch, čija je udruga pokrenula kampanju protiv te diskriminacije i objavila pismo koje se može supotpisati na web-adresi www.balkangoeseurope.de.

Centar za političku ljepotu bavi se i udaljenijim slučajevima, razmjerne spomenutom globalnom utjecaju Njemačke. Poznata je njihova ekstravagantna vizija gradnje tisuću umjetnih otoka na Sredozemlju, za spas afričkih imigranata koji se masovno utapaju nadomak europske obale. »Ne trebaš biti prorok da uviđi kako nam se u ovom stoljeću spremi toliko genocida da na njegovom kraju za npr. '11 rujna' uopće neće biti mjesa u udžbenicima. U roku od dva desetljeća doći će do genocida nezabilježenih razmjera u Africi. Ali,

ovdje se nitko ne brine zbog toga, brinu se za Opel», kaže Philipp Ruch. Po mišljenju ovog aktivista, inače po vokaciji redatelja i filozofa politike, svijet je podijeljen na one koji vjeruju u kraj povijesti, to notorno fukuyamansko kukavičje jaje, i one koji grejaju u lokalnim, svakodnevnim mukama, te nemaju prostora za dugoročno, strateško promišljanje... Drugim rječima, jedni su u postpolitičkom, a ostali u prepolitičkom stanju. Po tezama Centra za političku ljepotu, koje su njegovi članovi proljetos stavili na vrata Bundestaga u reformatorskoj maniri jednog Martina Luthera, umjetnost je tu da stvari uboliči kako bismo vidjeli njihovu istinsku prirodu. Posrijedi je, dakako, stara i dobro poznata svrha umjetnosti mimo njezinih mimetičkih svojstava, njezina kvaliteta koju prema društvenom kontekstu lako primjećujemo kod naglašenije angažiranih autora, kakvi su u Hrvatskoj – usporedivo s ovim njemačkim primjerom – Siniša Labrović ili Igor Grubić, čija djela rastresaju apatiju i kod najokorijelijih. Baš kao što je američki newsmagazin Time, u nedavnom članku o novom, žestokom valu artistički nastrojenih prosvjeda u Francuskoj, citirao jednog takvog demonstranta: »Moramo naći djeletovrnije načine od uobičajenog marširanja s tužnim licima na kiši«.

Ruch poručio Ki-munu: Vi ste saučesnici u genocidu nad bosanskim narodom i za to ćemo vas tužiti!

"Mi ćemo sve dati od sebe da javno pokažemo šta je UN počinio u Srebrenici. Mi ćemo staviti prst u ranu zvanu Srebrenica", kazao je inicijator projekta "Stub srama"

Veličina slova: - +

[redakcija/fena](#)

10/06/2010 17:09:00

Ruch: Uzet ćemo vam vaš ugled

Inicijator projekta „Stup srama“ Philipp Ruch uputio je generalnom sekretaru Ujedinjenih nacija Ban Ki-moonu otvoreno pismo kojim ukazuje na prevaru Ujedinjenih nacija u Bosni i Hercegovini i potiče preuzimanje odgovornosti krivaca za genocid u Srebrenici.

Akciju "Stup srama" pokrenuo je ove godine Centar za političku ljepotu („Das Zentrum für Politische Schönheit“) radi podrške "Majkama Srebrenice". Cilj projekta je izgraditi skulpturu

koja bi vječno podsjećala na krivicu zapadnih političara i vojske za genocid u Srebrenici.

U pismu Ban Ki-moonu Ruch ukazuje i na odluku Centra za političku ljepotu da tuži Ujedinjene nacije.

"Odlučili smo da vas tužimo, i to tako da se ne morate pojaviti odmah pred sudom. Poslužit ćemo se slikom koja predstavlja ono što vaša ramena tereti ili bi trebalo teretiti kroz Srebrenicu i Bosnu. Odlučili smo da vaše nečuvene zloupotrebe ponovno osudimo", navedeno je u pismu Ban Ki-moonu.

Ruch okrivljuje UN što porodicama žrtava genocida ne upućuje nikakav respekt, te u vezi s tim podsjeća na to da svake godine Hasan Nuhanović upućuje molbu da 11. jula UN postavi na pola kopljja zastavu pred svojim glavnim sjedištem u New Yorku, ali se šutnjom odgovara na njegova pisma.

Ruch navodi i to da je UN zakazao u tome što nije dovoljno ukazao na sav užas genocida.

"Ako želimo i dalje živjeti u moralnoj savjesnosti, poučeni najgorim događajima 20. stoljeća, ne možemo i dalje mirno posmatrati vaše mahinacije. Silovatelje i ubice posjeli ste zajedno sa žrtvama i rekli ste da su svi zajedno krivci. Mi ćemo sve dati od sebe da javno pokažemo šta je UN počinio u Srebrenici, mi ćemo staviti prst u ranu zvanu Srebrenica, mi ćemo vam pri tome uzeti ono što vam se davno trebalo oduzeti: vaš ugled", stoji u pismu Phillipa Rucha.

U nastavku teksta prilažemo sadržaj pisma

„Poštovani g. Ki-mun,

Vaš prethodnik je konstatovao 1999: "Srebrenica je najveća sramota za UN." Pitamo se zašto ništa nije uslijedilo nakon ovih riječi. Preko 6.000 familija žrtvi Genocida u Srebrenici, pokušavaju od 2007. optužiti Vas (tzv. Hagedorn proces). Pitamo se zašto niste našli za shodno pojavit se na sudu. Pitamo se da li ste svjesni arogancije prema porodicama žrtava, koja Vam ne dozvoljava pojavit se pred sudom.

Velikom greškom smatramo izostavljanje UN-a pri Vašem sudskom procesu. Moguće da niste računali s tim da će osornost Vaše organizacije upasti u oči. Ali to se desilo. To da niste imali toliko smjelosti, u nizozemskoj sudnici pogledati žrtavama u oči, otkriva ponašanje kakvo UN pokazuje već godinama. Svake godine, Hasan Nuhanović Vas pismeno moli da 11. jula UN zastavu pred UN glavnim sjedištem u New Yorku, postavite na pola kopinja. Šutnjom odgovarate na njegova pisma.

Familijama žrtava Genocida ne upućujete nikakav respekt. To je ogromna greška koja je za nas problem zato što Vi i nas predstavljate. Vi predstavljate i naše pravo na ono što smo naučili iz Holokausta. Vi predstavljate našu ambiciju da zaustavimo Genocid. Mi se protivimo Vašem radu.

A tu se i ne radi o nekom radu. Radi se o mahinacijama. Mi inače imamo veliko poštovanje prema mnogim UN odjelima, počevši od UNCHR do WFP. No, rad DPKO baca na dno cijelu organizaciju. Zlodjela mogu uništiti sva dobra djela.

Glede Genocida, svako sredstvo je dozvoljeno, ako radi na tom da se masovna ubijanja prekinu.

Hitler nikad ne bi prekinuo svoja zlodjela s pregovorima. Vi ste zakazali. Zakazali ste u tom da umorno stanovništvo zapadnog svijeta pokrenete. Zakazali ste jer niste dovoljno ukazali na sav užas Genocida. Vi ste ga samo posmatrali ne učinivši ništa. Mislili ste da će samo prisustvo baciti protivnika na koljena.

Mislili ste da će radi Vaše plemenitosti, agresori prekinuti genocidni rat. Do danas ne postoje nikakvi dokazi da se pri sprječavanju genocida služi isključivanjem protivničke volje. Po pravilu se uglavnom radi o tom da je to volja, koja je već usmjerena ka pokolju hiljada ljudi. To je volja koja se olako ne savladava, nego se mora spriječiti, da se ne bismo ugušili u sramu.

Ako želimo i dalje živjeti u moralnoj savjesnosti, poučeni najgorim događajima 20. stoljeća, ne možemo i dalje mirno posmatrati Vaše mahinacije. Silovatelje i ubice posjeli ste zajedno sa žrtvama i rekli ste da su svi zajedno krivci.

Mi ćemo sve dati od sebe da javno pokažemo šta je UNO počinio u Srebrenici. Mi ćemo staviti prst u ranu zvanu Srebrenica. Mi ćemo Vam pri tom uzeti ono što Vam se davno trebalo oduzeti: vaš ugled.

Želimo da svi oni, koji još ne znaju za Vaša zlodjela u Srebrenici, uskoro za njih saznaju.

Nama je jasno da je političke igre, koje su dovele do "Srebrenice", teško sagledati. Zato bismo željeli uvid u Protokol sjednice kriznog štaba UN, u Zagrebu 10. jula 1995., pod vođstvom generala Bernar Janviera (po svim pravilima UN bili su svi uslovi za zračni napad). Rado bismo htjeli znati zbog čega ste nakon tri godine rata u Bosni i Hercegovini – tri godine najgoreg kršenja ljudskih prava, masakra, masovnih silovanja i koncentracionih logora - prepustili 40.000 civila agresorima. Bez zaštite i bez da ih izvedete na sigurno. Bez Crvenog Krsta.

Od 40.000 civila, najmanje 8.372 nisu preživjeli torture. Oni su od pasa tjerani preko minskih polja. Oni su tenkovima, granatama i teškom artiljerijom ubijani. Zatvoreni su bili u lagerima i u kojima su pobijeni bombama. Strijeljani su na poljima.

UN je imao NATO - zračne snage, strahovito i zastrašujuće sredstvo, kojim je mogao osvajače da bombarduje i uništi im trupe.

Znali ste za slike ratnih godina. Znali ste na šta je spremna agresorska vojska. Zar ste 40.000 Bosanaca prepustili takvom neprijatelju, kako biste spasili svojih 400 vojnika? U najbolje mogućoj formaciji, bili ste ipak vojno nesposobni.

S tim ste saučesnik zločina nad narodom.

Zato što ste Vi razoružali bosansku Armiju. Niste se oduprijeli napadu. Spriječili ste NATO zračni napad. Utjecali ste na razdvajanja i deportovanje muškaraca i žena. Obezbijedili ste benzin za autobuse, s kojima su se muškarci odvozili na mjesta za strijeljanje. Vaši vojnici nisu ratne zločine, kojima su bili svjedoci, ni prijavili. UN je jedini instrument kojeg posjedujemo, kako bismo spriječili Genocide. Ljudi poput Raphael Lemkina su historijski heroji. Takvi ljudi su uradili akte od ogromne veličine, širine i ljepote. Ono što je UN u BiH učinio, ruši san da smo u stanju spriječiti gradnju jednog Auschwitza.

Zapad je tehnološki napredan. No, moralno halucinira o sebi samom.

Zato smo odlučili da Vas tužimo i to tako da se ne morate pojaviti odmah pred sudom. Poslužit ćemo se slikom, koja predstavlja ono što vaša ramena tereti ili bi terebalо teretiti, kroz Srebrenicu i Bosnu. Odlučili smo da vaše nečuvene zloupotrebe ponovo osudimo.“

*Philipp Ruch
Inicijator projekta „Stub srama“*

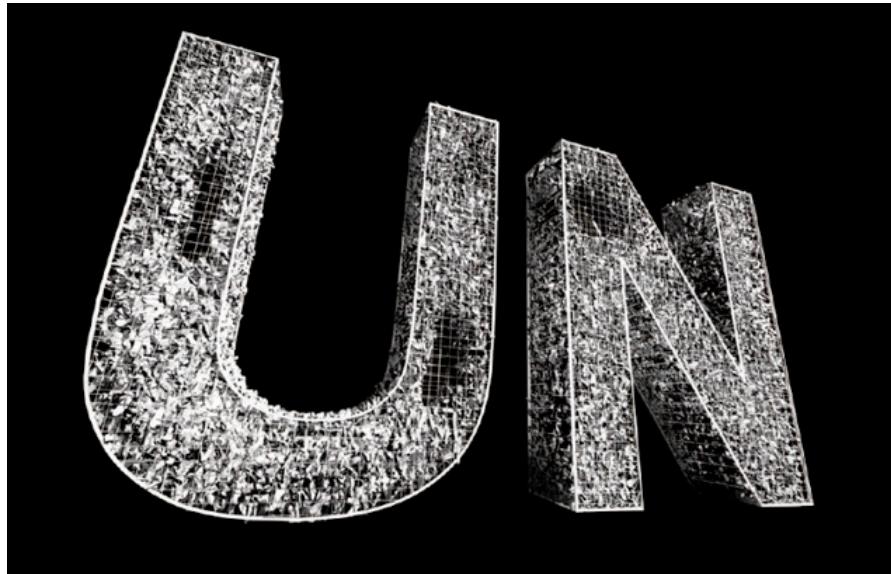
[Društvo](#) | Objavljeno 13.05.2010. u 11:44

[Podijeli](#) 128

Simbol krika protiv UN-a

Zapadni političari i vojska na Stubu srama

Stub srama, projekt koji će realizirati Centar za političku ljestvu (Das Zentrum für Politische Schönheit), trebao bi predstavljati krik majki Srebrenice. Upravo će one odlučiti o mjestu na kojem će biti postavljen Stub, kao i o listi imena zapadnih političara i generala koji će njime biti posramljeni.

U tu svrhu Društvo za ugrožene narode BiH će osnovati gremijum kojim će predsjedavati majke Srebrenice.

[Stub srama](#) je skulptura koja bi, kako ističu, trebala vječno podsjećati na krivicu zapadnih političara i vojske za genocid u Srebrenici.

"Skulptura je metafora ogromne prevare Ujedinjenih nacija u BiH kao i opomema svim osobama koje namjeravaju raditi u ovoj organizaciji", rekao je Philipp Ruch, inicijator projekta i direktor Centra za političku ljestvu.

"Djela UN-a u BiH, a posebno u Srebrenici, do danas nisu bila tema diskusija u svijetu. Pronašli smo fotografije čije bi umnožavanje putem masovnih medija prouzrokovalo ozbiljne glavobolje UN-u, jer se u njima odražava sva krivica ove organizacije za vrijeme genocida", istakao je Ruch.

Plan projekta je da se napravi konstrukcija dva gigantska svjetleća bijela slova u visini preko osam metara, sačinjena od 16.744 cipele (za 8.372 žrtve). Slova (U i N) su narušena sa tri monumentalne rupe od metaka fiksno popunjениh autentičnom obućom pronađenom u masovnim grobnicama. Početak izgradnje Stuba srama planiran je za 2. maj 2011. godine.

Brandenburška kapija: Brojni Nijemci i građani BiH prisustvovali komemoraciji

(Foto: S. Sidro)

BERLIN Proučena Fatiha i odata počast srebreničkim žrtvama

Potočari nikada ne smiju postati mjesto zaborava

Evropa je skoro četiri godine mirno posmatrala etničko čišćenje i protjerivanje ljudi, kazao Tilman Cilh

Komemorativni skup povodom 15. godišnjice genocida u Srebrenici jučer je održan ispred Brandenburške kapije u Berlinu. Prisustvovali su mu brojni Nijemci i građani BiH koji žive u Njemačkoj. Među njima je bilo i članova porodica ubijenih Srebreničana, koji su nosili transparente s imenima žrtava.

Proživjeli najgore

Počast nevinim Srebreničanima odata je u blizini hrpe napravljene od 16.744 cipele koje su prikupljene za „Stub srama“ u Potočarima, a koje simboliziraju 8.372 žrtve genocida. Okupljenima su se obratili Tilman Cilh (Zuelch), predsjednik Društva za ugrožene narode „Internacional“, bh. rediteljka Jasmila Žbanić, Filip Ruh (Phillipp Ruch), direktor berlinskog Centra za političku ljetopisu, i drugi.

Na berlinskom skupu, kojem je prisustvovao i Mustafa ef. Klancu, proučena je Fatiha žrtvama

koje su jučer ukopane u Potočarima. Klancu je, između ostalog, poručio da je osjećaj osvete znak slabosti.

Tilman Cilh podsjetio je da su

i protjerivanje ljudi.

U Srebrenici, zaštićenoj zoni UN-a, srpske trupe Ratka Mladića ubile su 8.372 muškaraca. Prisjećamo se njihove sudbine, a

Sračunato se uskraćuje ulazak u EU

- „Stub srama“ mora biti podsticaj za rušenje zida srama koji je Evropa podigla oko BiH. Zemlji koja je bila žrtva agresije i genocida sračunato se uskraćuje pr

ijem u EU, a njenim građanima slobodno kretanje po svijetu. Odugovlači se i s njenim prijmom u NATO, jednako kao i s njenom obnovom - kazao je Cilh.

bosanski muslimani, a s njima i Bosanci drugih nacionalnosti koji su se zalagali za jedinstvenu BiH, proživjeli sve najgore.

Rasuti po svijetu

- Svi mi u Evropi gledali smo na TV ekrانيا šta se dešava. Niko od nas ne može reći da nije ništa znao. Ipak, Evropa je ostala pasivna i skoro četiri godine mirno posmatrala šta se događa u BiH prihvatajući etničko čišćenje

mislimo i na preživjele koji su rasuti po svijetu. Samo mali broj uspio se vratiti svojim kućama - istakao je Cilh.

Potresan je bio govor Emine Borovine, koja je preživjela srebreničku golgotu. Govoreći o strašnim zločinima počinjenim nad Bošnjacima, Emina je istakla da su Potočari, nakon toliko godina, mjesto šutnje. Dodala je da Potočari nikada ne smiju postati mjesto zaborava.

E. Ha.

Stranica / Page: 2. stranica

Država / Country: Bosnia and Herzegovina

Površina / Size: 279,00 cm²

1/1

Protestni skup preživjelih žrtava genocida u Srebrenici

Podrška projektu „Stub srama“

Skulptura će biti opomena onima koji su mogli spriječiti agresiju i genocid, a to su Ujedinjeni narodi

Članice udruženja „Žene Srebrenice“ i „Srebreničke majke“ i jučer su, kao što to čine svakog 11. u mjesecu, organizirale mirne proteste u centru Tuzle, pod motom „Pravda nama - kazna zločincima“. Žrtve genocida u Srebrenici još jednom su ponovile da su samo djelimično zadovoljne presudom Vujadinu Popoviću, Ljubiši Beari i ostalima.

Na protestu su, u znak podrške projektu „Stub srama“, članice udruženja skinule svoje cipele i držale ih u rukama, potencirajući i krivicu UN-a zbog nesprečavanja genocida u Srebrenici. Skulptura u obliku slova U i N bit će napravljena od 8.372 para cipela, koliki je i broj žrtava ubijenih u genocidu.

- To će biti opomena onima koji su mogli spriječiti da se ne

Žene Srebrenice podržala i organizacija „Kuća andela Danijela“ (Foto: A. Baćić Blačić)

Italijani donirali kuću za sjedište Udruženja

Protestima Srebreničanki jučer su se pridružili i članovi italijanske humanitarne organizacije „Kuća andela Danijela“. Ova asocijacija donirala je „Ženama Srebrenice“ sredstva za kuću u Tuzli, koja će ubuduce biti sjedište tog udruženja.

- Mi smo prije tri godine ustavljivali međunarodnu nagradu koja se dodjeljuje osobama koje su se

posebno angažirale na odbrani ljudskih prava. Tu nagradu dodijelili smo Udruženju „Žene Srebrenice“, koje se već 15 godina bori za istinu, za traženje odgovornih za zločin nad njihovim najbližima. Kuća bi trebala postati centar za dokumentaciju i čuvanje sjećanja na zločin u Srebrenici - kazala je predsjednica asocijacije Nedra Alberdini (Alberghini).

počinili agresija i genocid, a to su Ujedinjeni narodi. Neka ih buduće sram. Na tom stubu bit će jedno veliko UN i ispod tog UN-a dolazit će svi oni visoki zvaničnici koji su bili nijemi kada su se dešavali veliki pokolji u cijeloj BiH i Srebrenici. Oni su mogli spriječiti genocid, a nisu. Zbog toga mi, majke, danas svoju djecu tražimo po masovnim grobnicama i kopamo ih bez dijelova tijela. A nismo ih takve radale - kazala je Hatidža Mehmedović.

E. H.

**Projekat
Stub srama
nastavljen
u Zenici**

Gdje je Karadžić sakrio cipele?

U akciju sakupljanja cipela na Stub srama, skulpturu koja će povodom 15. godišnjice genocida u Srebrenici biti postavljena kod mezarja u Potocari, uključila se i Kantonalna bolница u Zenici.

Direktor dr. Alija Strika i načelnici službi zeničke bolnice simbolično su predali cipele suorganizatorici akcije Fadili Memišević, predsjednici Sekcije Društva za ugrožene narode BiH. U narednim danima, u ovoj zdravstvenoj ustanovi bi trebala biti provedena

Zenički doktori uključili se u akciju

akcija sakupljanja cipela. Memišević je zahvalila brojnim organizacijama i pojedinicima koji su podržali projekt Centra za

političku ljestvu iz Njemačke, istakavši kako je sigurna da će do kraja akcije biti prikupljena 8.372 para cipela, jednako koliko je

ubijeno Srebreničana u jeto 1995. godine. Osamstorska skulptura u obliku slova U i N običiće, kako veli, evropske metropole odgovorne za genocid u Srebrenici, a cipele će vec idućeg mjeseca biti izložene pred Međunarodnim sudom za ratne zločine u Haagu, a potom i Berlinu.

Fadila Memišević je istakla da će organizatori akcije u Haagu "pitati" Karadžića gdje je "sakrio" vlastne 8.372 para cipela.

Mi. D.

Stub srama od 16.744 cipele za 8.372 žrtve srebreničkog masakra

Aktiviraj savjest i daruj cipele

BIHAC - Konstrukcija dva gigantska svjetleća bijela slova „U“ i „N“ je plan projekta „Stub srama“, koji predstavlja metaforu ogromne prevare Ujedinjenih Nacija u Bosni i Hercegovini. Naime, „Stub srama“ će biti sačinjen od 16.744 cipele (za 8.372 žrtve) u visini od preko 8 metara, koji bi vječno podsjećao na krivici zapadnih policijara i vojske za genocid u Srebrenici.

Akcija se provodi pod motom „Aktiviraj savjest“, i putem iste upućen je apel građanima Bosne i Hercegovine da izraze svoje mišljenje protiv nepravednosti u BiH, tako što će darovati svoje stare ili rabljene cipele u svrhu projekta „Stub

srama“. Prilikom sakupljanja obuće predviđene su lokacije i u BiH, a samim tim i području Unsko-sanskog kantona, tačnije općine Bihać.

Glavne koordinatorice projekta „Stub srama“ za područje USK-su Alidžana Mustafić iz Bižutije i Selma Mahmić iz Bosanske Krupje, kojima su se pridružili i drugi mlađi aktivisti, a uz saglasnost i upute inicijatora projekta i direktora Centra za političku ljestvu Philippa Rucha i ostalih.

Svi građani Unsko-sanskog kantona, koji žele da daruju svoju obuću u koju mogu staviti poruku, da istu čuje Evropa, bilo da su to slike rata, protest

viznog režima, ili nešto drugo, mogu to učiniti na adresu: Kulturni centar (Kafic kod Aje) svakim radnim danom, subotom i nedjeljom u vremenskom intervalu od 08:00 do 23:00 sata. Sakupljanje cipela traje do 25. juna, a sve dodatne informacije mogu se dobiti na broj 061/405-51.

Projekat „Stub srama“ podržan je od strane Udrženja „Majke Srebrenice“, Memorijalnog centra Potocari/Srebrenica, Društva za ugrožene narode, Genocide Watch-a, Instituta za borbu protiv genocida iz Kanade, Srebrenica Genocide Bloga i niza bosanskohercegovačkih medija.

Rusmir K.

Glavice pozivaju „Aktiviraj savjest“

Pripreme za podizanje Stuba srama u Srebrenici

Cipele dali Spahić, Latin, reis Cerić, Hadžifejzović...

Projekt prikupljanja cipela za izgradnju Stuba srama u Potocari, koji vode Centar za političku ljestvu iz Njemačke i Društvo za ugrožene narode, dobio je veliku podršku uglednih umjetnika, vjerskih predstavnika, sportista, novinara...
- Ne mogu shvatiti zašto su ljudi

Zagrebački novinar Denis Latin podsjetio je da je Srebrenica jedna od najtamnijih mrlja modernog svijeta.

- Nužno je stalno opominjati svijet na greške koje je počinio. Iskreno se nadam da smo Hrvatska, njen predsjednik Ivo Josipović i moja

Spahić: Pouka mladima

Učenici Osnovne škole „Džemaludin Čaušević“ iz Sarajeva

prikupili su jučer 200 pari cipela s porukama mira za izgradnju

„Stub srama“ u Potocari.

Učenici ove škole, kako je rekla Haša Albinović, direktorica OŠ „Džemaludin Čaušević“, izrazili su želju da učestvuju u ovom projektu koji je pokrenuo Centar za političku ljestvu u BiH.
- Drago nam je da smo izabrali za sudjelovanje u ovakom velikom projektu. Svake godine naši daci idu na terensku nastavu u Potocare i Srebrenicu, tako da mi s njima imamo dobru saradnju - rekla je Aisa Šero, učenica osmog razreda OŠ „Džemaludin Čaušević“.

Projektom „Stub srama - 16.744 cipele“ bit će obilježeno stradanje 8.372 žrtve ubijene u Srebrenici. Akcija će trajati do 25. juna, a od njih će u maju iduće godine biti izgrađen „Stub srama“ u obliku slova UN.

L. J.

Latin: Opomena svijetu

Predviđena i ugradnja autentične obuće

Projektom je predviđeno da se napravi konstrukcija dva gigantska svjetleća bijela slova (U i N) visoka više od osam metara,

sačinjena od 16.744 cipele (za 8.372 žrtve). U njih će biti ugradena i autentična obuća pronađena u masovnim grobnicama.

u Srebrenici ubijani na najgori način. Njih više nema, ali mi smo još tu i možemo ih sačuvati od zaborava i opominjati naše mlade generacije da treba uvažavati druge ljudе, a ne nanositi im zlo - poručio je kapiten fudbalske reprezentacije BiH Emir Spahić dok je davao svoje cipele za Stub srama.

malenkost dali značajan doprinos da se zločini ne zaborave. Ne ponovilo se nikad! - kazao je Latin.

Između ostalih, cipele za Stub srama dali su i reis-u-l-ulema Mustafa ef. Cerić, novinar Senad Hadžifejzović i mnogi drugi, saopćili su organizatori projekta i pozvali sve ostale da se pridruže ovoj akciji.

SARAJEVO Akcija učenika OŠ „Džemaludin Čaušević“

Prikupili 200 pari cipela za „Stub srama“

Projektom „Stub srama - 16.744 cipele“ bit će obilježeno stradanje 8.372 žrtve ubijene u Srebrenici

Šero: Dobra saradnja

UN

UJEDINJENI protiv zaborava

"Ujedinjene nacije su osnovane kao reakcija na užase koji su se desili tokom Drugog svjetskog rata. I pored toga, medunarodna zajednica je često podbacila protiv masovnih ubijanja", Koffi Anan.

Centar za političku ljepotu i Društvo za ugrožene narode obavještavaju medije i javnost da je u toku prve faze projekta, tokom prikupljanja cipela za izgradnju Stuba srama, dobio veliku podršku uglednih umjetnika, vjerskih predstavnika, sportista, novinara, i mnogih drugih u zemlji i regionu, od kojih je napravio kampanju koja će pratiti cijeli projekt pod sloganom Ujedinjeni protiv zaborava.

- Zaista sam ohrabren činjenicom da se ugledni i uspješni ljudi širom svijeta javljaju da podrže projekt Stub srama, i to će nam zasista pomoći da uložimo još više truda u njegovoj realizaciji, rekao je Philipp Ruch, direktor Centra za političku ljepotu.

Spahićeva poruka

"Ja sam sportista, njegujem disciplinu i moral na putu ka uspjehu. U tom smislu ne mogu da shvatim da su ljudi u Srebrenici ubijani na najgori način. Njih više nema, ali mi smo još tu i možemo ih sačuvati od zaborava i opominjati naše mlade generacije da uspijeti znači raditi napor-

no, ulagati mnogo truda i uvažavati druge ljude, a ne nanositi im zlo", poruka je kapitena fudbalske reprezentacije BiH, Emira Spahića.

- Pridružujem se ovoj akciji na svaki mogući način, jer smatram da treba koristiti svaku priliku da se podsjeti na zločin koji se u BiH desio. Vrlo je važno da se svi okupimo oko ove ideje, i da Centar za političku ljepotu dobije prostor da objasni šta je to Stub srama, kako bi i na taj način mobilizirali što veći broj ljudi, posebno mlađe, i one koji žive u Evropi i koji sutra trebaju da kreiraju jedno novo evropsko ozračje u odnosima među kulturama, narodima i vjerama koje nas-

tanjaju to područje. Ne smijemo zaboraviti univerzalno načelo, da borba za drugoga znači borbu za samoga sebe.

Opomena svima

Neka Stub srama posrami sve one koji su činili zlo, i neka bude opomena da se to zlo nikada više nigdje ne ponovi, rekao je reisu-l-ulema dr. Mustafa Čerić.

Organizatori pozivaju predstavnike vlasti da izuju svoje cipele za žrtve genocida u Srebrenici, jer je to najmanje što za njih mogu uraditi.

Više informacija o ovom projektu možete naći na web stranicu www.stubsrama.ba ili www.pillarofshame.eu.

Bati'nın ihmalkârlığına dikkat çekmek isteyen bir grup, soykırımda öldürülen 8 bin 372 kurbanın anısına soykırıma seyirci kalanlara ayakkabı fırlattı.

Bosna katliamına seyirci kalanlara ayakkabı fırlattılar

Yakın geçmişin en acı olaylarından biri olan Srebrenitsa katliamında hayatını kaybeden 8 binden fazla Müslüman dün törenlerle anılırken Almanya'nın başkenti Berlin, ilginç bir protesto gösterisine ev sahipliği yaptı. Birleşmiş Milletler (BM) ve Bati'nın ihmalkârlığına dikkat çekmek isteyen bir grup, soykırımda öldürülen 8 bin 372 kurbanın anısına soykırıma seyirci kalanlara ayakkabı fırlattı. Berlin'in meşhur Brandenburg Kapısı önünde sergilenen ayakkabılar, Bosna'da sekiz metre uzunluğunda inşa edilmesi planlanan Yüzkarası Sütunu'nun bir kısmını oluşturuyor. Kampanya kapsamında kurbanların anısına toplanan 16 bin 744 ayakkabı Bosna'da sekiz metre uzunluğundaki UN harflerinden oluşan anıt oluşturacak. Siyasi Güzelliğ Merkezi (ZPS) ve Tehlike altındaki Halklar Toplumu'nun hayatı geçirdiği projeye Bosna, Almanya, İsviçre, Avusturya gibi ülkelerden katılım sağlanmış. Projenin koordinatörü Edina Matoseviç, "Bush'a bir ayakkabı atlinca tüm dünya bahsetti. Biz de 16 bin 744 ayakkabiyi BM'ye atmak istiyoruz." dedi.

2 HAZİRAN 2010 ÇARŞAMBA

YAZIN NEZLEYE YAKALANMAYIN. Yaz aylar
algınlığı gibi üst solunum yolu enfeksiyo-
rük, boğaz ağrısı, burun akıntısı ve yorgu-
nemde saman nezlesinin de yaygınlaştı-
şanların 5'te 1'ini etkileyen ve hayat kalit-
lığı dikkatli olunması uyarısında bulunuyo-

Bosna katliamına seyirci kalanlara 16 bin ayakkabı fırlatacaklar!

Yakın geçmişin en acı olaylarından biri olan Srebrenitsa katliamında Birleşmiş Milletler (BM) ve Batı'nın ihmalkârlığına dikkat çekmek ilginç bir kampanya başlatıldı. Kampanya kapsamında kurbanlar anısına象征 olarak 16 bin 744 ayakkabı atılacak.

BAYRAM AYDIN MÜNİH

Kampan- ya kapsamında Almanya'nın farklı şehirlerinde kurulan merkezlerden biri de Münih'te bulunu- nuyor. Münih'teki Bosna cemaatine ait camii imami Dr. Fikret Arnavut, Münih'te şimdide dek 200 ayakkabıyı toplandığını ifade etti.

Almanya'daki sivil toplum kuruluşları 1995 yılında Bosnalı vatandaşlara yönelik gerçekleştirilen Srebrenitsa Soykırımı'nda Birleşmiş Milletler'in (BM) ve diğer batılı ülkelerin yaptığı ihmalkârlığa dikkat çekmek için ilginç bir kampanya başlatıldı. Siyasi Güzellik Merkezi (ZPS) ve Tehlike altındaki Halklar Toplumu'nun hayatı geçirdiği 'Yüzkarası Sütunu' adlı proje ile toplanacak kullanılmış ayakkabılara, Bosna'da bir anıt yapılması planlanıyor. ZPS Başkanı Philipp Ruch'un planına göre katledilen 8 bin 372 kurbanın anısına 16 bin 744 ayakkabı toplanacak ve bu ayakkabılardan Bosna'da Birleşmiş Milletler'in kısaltması olan UN harfleriyle sekiz metreden yüksek bir anıt yapılacak. Anıt ile, batılı siyasilere ve askerlere soykırımdaki suçlarını sürekli hatırlatması ve kara gecenin unutturmaması amaçlanıyor.

Konuya ilgili Zaman'a açıklamalarda bulunan projenin koordinatörü Edina Matoseviç, "BM, halkımızı koruma sözü verdi. Ancak sözlerinde durmadılar. Bu kampanyanın hedefinde tutulmayan sözler var." dedi. Vicdanları harekete getirmeye çalışıklarını anlatan koordinatör, "Bush'a bir ayakkabı atılınca

tüm dünya bahsetti. Biz de 16 bin 744 ayakkabıyı BM'ye atmak istiyoruz." dedi. Topladıkları eski ayakkabılardan sadece bir symbol olduğunu ifade eden yetkili, asıl hedeflerinin ayakkabılara birlikte, vatandaşların bu soykırımda yaşadıkları anılarını da göndermeleri. Ölen askerler, kaybedilen çocukluklar, öldürülenler gibi bu soykırımı anlatan savaş anıları, hatırlar istiyoruz." dedi. Topladıkları ayakkabılardan daha sonra Srebrenitsa'da beyaz bir beton içinde kullanıp anıt yapmak istediklerini, ancak bu heykelin nerede ve nasıl adlandırılacağına mağdur olan annelerin karar vereceğini anlattı. Yetkili, ilk önce topladıkları kullanılmış ayakkabılardan 1 Temmuz'da Hollanda'nın Lahey ve 11 Temmuz'da da Almanya'nın başkenti Berlin'de sergileyceklerini bildirdi.

'ERDOĞAN'IN DA AYAKKABISINI BEKLİYORUZ'

Ayakkabı toplama kampanyasının yaklaşık iki hafta önce başladığını hatırlatan yetkili, Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın da ayakkabısını göndermesini istediklerini kaydetti.

Uluslararası medyadan herhangi bir destek görmediklerini belirten yetkili projenin görmezden gelindiğini ileri sürdü.

Toplanan ayakkabilar Bosna'da Bileşmiş Milletler'in kısaltması olan UN harflerinden oluşan anıt yapımında kullanılacak.

Münih'te iki yüz ayakkabı toplandı

Münih'teki Bosna cemaatine ait camii imami Dr. Fikret Arnavut, geçen cuma günü vatandaşlara kampanyaya katılmaları çağrılarını ve vatandaşların yoğun ilgisiyle karşılaştıklarını anlattı. İmam, Münih'te şimdide dek 200'den fazla ayakkabı toplamayı başardıklarını ve Türk vatandaşlardan da katılım beklediklerini söyledi. Projeye ilgi duyan vatandaşlar, www.stubrsrama.com adlı internet sitesinden ayrıntılı bilgi alabilir.

Srebrenica massacre memorial to point finger at UN

By AIDA CERKEZ-ROBINSON

Associated Press Writer

AP Associated Press

updated 7/10/2010 8:25:32 AM ET

SARAJEVO, Bosnia-Herzegovina — Phillip Ruch's monument to Srebrenica is a huge jumble of worn shoes, more than 16,000 of them, each pair representing a victim of Europe's worst massacre since World War II.

Seen from afar it will spell out U.N. in gigantic letters.

The "Pillar of Shame" is to be raised in the hills above Srebrenica with a controversial goal: singling out the United Nations and international leaders as the ones most responsible for failing to prevent the mass killings.

Ahead of the 15th anniversary Sunday of the massacre, Ruch said he is looking forward to the debate the monument is almost certain to generate when it goes up at some point next year.

The German activist describes his project as a "warning for all future U.N. employees never again just to stand by when genocide unfolds" — alluding to the failure of U.N. peacekeepers to protect the Srebrenica victims during the Bosnian war.

On July 11, 1995, more than 8,000 Bosnian Muslim men and youths were slaughtered by Bosnian Serb troops in an enclave supposedly protected by U.N. peacekeepers.

The United Nations had declared Serb-besieged Srebrenica, some 90 kilometers (60 miles) northeast of Sarajevo, a protected area for civilians. But the few hundred Dutch Blue Helmets on the ground were left short of credible weaponry or a clear mandate to protect the town.

Srebrenica fell to the Serbs after senior U.N. commanders dithered on Dutch requests for air strikes and its overwhelmingly Bosnian Muslim residents swarmed the U.N. military base, seeking refuge. But the peacekeepers allowed the Serbs to take away the townspeople when Gen. Ratko Mladic, their leader, said they would not be harmed.

The shootings began shortly after. While Bosnian Serb leader Radovan Karadzic is now being tried by the U.N. tribunal at the Hague for allegedly masterminding Srebrenica, Mladic remains at large. And the bodies, bulldozed into mass graves, keep turning up by the hundreds each year.

"Pillar of Shame" creator Ruch says worn shoes have been pouring into Bosnian collection centers since he launched his appeal for footwear six weeks ago.

They will be encased in wire mesh, in 8-meter (nearly 9-yard) tall letters spelling out U.N and placed on a hill overlooking the graves of the Srebrenica victims.

Also displayed — in a way still to be determined — will be names picked by Bosnian Muslims of U.N. and other international officials considered responsible for botching the task of protecting Srebrenica.

Bosnian Muslim Zlata Konakovic is so fired up by the project she donated seven pairs of shoes, including ones mailed from Washington from her son and grandson.

"I knew over 8,000 people were killed but only when you see this mountain of shoes do you get the picture of how many that is," she said.

On Sunday, as the Srebrenica commemorations start, Ruch plans to dump 8,372 collected pairs in front of Berlin's Brandenburg Gate.

In Srebrenica, the presidents of both Serbia and Croatia will for the first time pay respects to victims alongside Bosnian Muslims.

Ethnic distrust continues to plague postwar Bosnia, but the leaders' joint presence at the Srebrenica ceremonies is meant to be a powerful sign of reconciliation 18 years after the eruption of Europe's fiercest post-World War conflict.

The U.N. will not be represented. But the failure of U.N. peacekeepers to protect the Srebrenica victims is vividly etched in the collective Bosnian Muslim memory.

"They watched genocide — live," said Srebrenica survivor Munira Subasic, who lost 22 relatives.

Then-U.N. Secretary-General Kofi Annan said in a 1999 report that the United Nations failed at Srebrenica because of errors, misjudgment and "an inability to recognize the scope of the evil confronting us." He said the U.N. treated Serbs and Muslims equally when they should have made a "moral judgment" that ethnic cleansing — practiced mostly by the Serbs — was evil.

An independent study by the Netherlands Institute for War Documentation cleared the Dutch troops of blame, noting they were outnumbered, lightly armed, undersupplied, and under instructions to fire only in self-defense. However, the Dutch government has accepted "political responsibility" for the mission's failure, and has given tens of millions of dollars to Bosnia, with a third earmarked for rebuilding Srebrenica.

But for most Bosnian Muslims, that is not enough.

"We are taking the United Nations to the Court of Human Rights," said Subasic, who heads the victims' association Mothers of Srebrenica.

"We will never give up."

Associated Press writers George Jahn in Vienna and Edith M. Lederer at the United Nations contributed to this report.

Copyright 2010 The Associated Press. All rights reserved. This material may not be published, broadcast, rewritten or redistributed.

FOCUS: INTERVIEW

Srebrenica's lessons for the UN

On July 11, 1995, more than 8,000 Muslim men and boys were killed by Bosnian Serb troops [EPA]

German activist Philipp Ruch's monument to Srebrenica is a huge jumble of worn shoes - 16,744 of them in memory of the 8,372 victims of the massacre that took place 15 years ago when Bosnian Serb troops advanced on a Muslim enclave that was supposedly protected by UN peacekeepers.

The 'Pillar of Shame' creator says worn shoes have been pouring into Bosnian collection centres since he launched his appeal for footwear six weeks ago.

They will be encased in wire mesh in eight metre tall letters spelling out UN and placed on a hill overlooking the graves of the Srebrenica victims.

Here Ruch talks about his project.

You have been engaged in issues connected with Bosnia for quite some time now. How did you become interested in the country?

My best friend escaped from a besieged Sarajevo when he was 13 years old. It was only during my studies that I got to understand what happened in Bosnia.

The entire panorama of emotions poured down on Bosnia in the 1990s, from the horrific betrayal through cosmic abandonment, to episodes of radical humanity.

Why did it take Europe so long to acknowledge the genocide?

I am unsure that they did. Germany is so obsessed with itself that only a few events from the outside enter the medial sphere.

One ought to be constrained to acknowledge what Europe has done in Bosnia - done, not failed [to do].

Part of this constraint will be the Pillar of Shame.

What went through your mind when seeing pictures from Srebrenica for the first time or when speaking with the mothers of Srebrenica?

The mothers of Srebrenica carry the burden of what had been done to them with unique dignity. They are incredibly impressive, above all in their courage.

IN DEPTH

Bosnia march for Srebrenica victims

Never forget Srebrenica

Serbia offers Srebrenica apology

Background: Srebrenica genocide

Witness: Safe Haven

Talk to Jazeera: Boris Tadic

First were the images of United Nations soldiers standing by - nonconforming civil courage in cinemascope. As if someone had shown *Schindler's List* to them and was curious to see how soldiers would react to a bad remake.

We discovered footage for a documentary focusing on the United Nations crisis headquarters, where a soldier in Potocari yells "you have to keep the people calm!" over and over again.

This is known - mass executions, mortal fear of tens of thousands of people.

But what is most important is that no one cut off the way toward the slaughtering block. Auschwitz was built as we know it, with showers, due to this need.

But pictures disclose mistakes. For example the Scorpion video alone can hardly catch what happened in Srebrenica: unleashed dogs, the human hunt, systematic extermination, deadly marching through forests laid with mines, rapes, universal fear, and the betrayal of the international community all over it.

Why a Pillar of Shame fifteen years later?

Six-thousand survivors are suing the United Nations. But the headquarters in New York are not even considering appearing in court. This is a terrible mistake.

If it is impossible to bring the United Nations to a court, then we have to find an unconventional and maybe more effective way.

The United Nations' arrogance toward the survivors is beyond comprehension. The Pillar of Shame signifies a response to this arrogance.

No one should be able to say: "What the United Nations do is not our business." It is our business. We are all representing the United Nations. We are standing by the survivors. They should not live with the feeling that no one in the West cares about how the United Nations treats them.

This is one of the reasons why the bottom part of the Pillar bears the words "Decency made me".

We would like to put the West into possession of a knowledge that [the] Bosnian population has [had for] more than a decade: the United Nations ruined their reputation, ambition and glory.

The high esteem and great belief that the Germans ascribe to the United Nations is still striking.

What does Srebrenica mean to you?

I come from the generation of the "too-late-comers," as Nietzsche once formulated my problem.

Srebrenica was the collapse of our humanistic ambitions. Following Srebrenica, it is no longer feasible to claim that we as a civilisation want to prevent genocide.

The fact that Srebrenica entered the modern condition without any opposition [from] the world is incomprehensible for me personally.

The shoes represent the victims of the Srebrenica massacre [EPA]

In 1995, Srebrenica was for weeks transforming into a genocidal death zone with no escape out. And all this after the United Nations promised military protection, and after the disarmament of the people.

The people of Bosnia believed our promises. We broke our promises. It is difficult to dismiss the lightness with which our politicians committed betrayal in Bosnia.

Do you think we have failed to learn from history?

Our constant remembering of the Holocaust, during which the events in Bosnia, Rwanda, Darfur and Congo were enacted shows what lesson we drew from the Holocaust: never again the Jews. All other peoples are negotiable.

There is no time to witness another genocide, especially because genocides have been committed too many times since 1995.

In 1999, Kofi Annan wrote: "Srebrenica is the biggest shame in the history of the United Nations". Isn't that enough?

If I was secretary general of the UN, and if the mothers of Srebrenica made the big effort to bring my organisation to court, appearing in [the] courtroom and hearing the charges would be part of [my] policy.

Looking at Srebrenica, it becomes ... clear that the UN as an international actor stands above the law. It is legally untouchable. Its representatives can do whatever they want. It is the perfect cloak.

In all respects, Annan knew what he was talking about.

In 1995, he was head of the DPKO, the "ministry of defence" of the UN. He was in charge already in 1994, when a not irrelevant genocide was carried out in Rwanda. The Blue Helmets, who are helplessly standing around on television, they were Annan's soldiers.

Ascertaining shame does not suffice. It must be imparted further.

Questions by Mirella Sidro.

Säule der Schande für die Opfer

BOSNIEN Der Künstler Philipp Ruch will an das Massaker von Srebrenica 1995 erinnern. Im Blick hat er das Versagen der UNO und unserer Zivilisation gegenüber heutigen Genoziden

Die Gedenkstätte Potocari im Juli 2006 vor der Beisetzung von 505 Opfern des Massakers von Srebrenica Foto: ap

AUS SARAJEVO ERICH RATHFELDER

Als der Berliner Aktionskünstler Philipp Ruch vor wenigen Monaten nach Sarajevo kam, um sein Projekt vorzustellen, glaubte in Bosnien kaum jemand, dass er es verwirklichen könnte. Zu gigantisch erschien die Aufgabe, die sich der Gründer des „Instituts für politische Schönheit“ gestellt hatte. Er wollte bis zum 15. Jahrestag des Massakers von Srebrenica am 11. Juli 16.744 Schuhe in Europa sammeln – je ein Paar für jedes der 8.372 bekannten Opfer. Am Ende der Aktion sollten diese Schuhe mit einigen in den Massengräbern gefundenen Originalschuhen in einer acht Meter hohen Skulptur aus den Buchstaben UN einbetont werden.

Mit dieser „Säule der Schande“ will Ruch an das Versagen der Vereinten Nationen bei dem Massenmord in Srebrenica erinnern, dem Genozid an der bosni-

akischen (muslimischen) männlichen Bevölkerung der von Serben eingeschlossenen Enklave Srebrenica am Ende des Krieges in Bosnien und Herzegowina. Die damalige UN-Schutzzone wurde von den UN-Truppen kampflos an den damaligen Oberkommandierenden der serbisch-bosnischen Truppen Ratko Mladić übergeben, dessen Leute vor den Augen der UN-Soldaten am 11. Juli 1995 mit dem Massenmord an Zivilisten begannen.

Es mache immer noch fassungslos, dass dieser Massenmord damals von der Welt hingenommen wurde, sagte Ruch bei seinem Besuch in Sarajevo. „Die Verantwortlichen sind bekannt, der Generalsekretär der UN Kofi Annan, sein Unterhändler in Bosnien Jasushi Akashi. Im Welt sicherheitsrat blockierten Briten, Franzosen und Russen eine Gegenaktion der Nato.“ Aber niemand sei bestraft worden. „Filmaufnahmen zeigen herumste-

hende UNO-Soldaten. Für einen Dokumentarfilm über den Krisenstab der UNO haben wir Aufnahmen entdeckt, in denen ein Soldat immer wieder ruft: ‚You have to keep the people calm!‘“

Aber Bilder verleiteten zu Irrtümern. Selbst das Skorpion-Video (ein vor zwei Jahren aufgetauchte Video über die Exekution einiger Zivilisten, d. Red.) könne kaum vermitteln, was in Srebrenica passiert sei: die Hunde, die Menschenjagd, die planmäßige Vernichtung, Todesmärsche durch verminete Wälder, Vergewaltigungen, die Angst und der Verrat der Welt“, sagte Ruch. Er setzte sich mit den Müttern von Srebrenica und den Vertreterinnen der Gesellschaft für bedrohte Völker in Sarajevo, Fadila Misicovic und Belma Sulcic, zusammen. Es gelang, in Bosnien und Europa Sponsoren für das Projekt zu finden. Auch Prominente begannen das Vorhaben zu unterstützen (www.stubsra.com).

„Wir haben nicht die Zeit, einen weiteren Genozid abzuwarten“

AKTIONSKÜNSTLER PHILIPP RUCH

ma.ba). Viele Menschen sammelten über 20.000 Schuhe – allein 9.000 davon in Bosnien.

Die Aktion hat schon das wichtigste Ziel erreicht: über das Ritual der jährlichen Trauerfeier in Srebrenica hinaus die Öffentlichkeit in Bezug auf das Massaker zu sensibilisieren. Am 10. Juli werden die Schuhe in Berlin vor dem Brandenburger Tor gekippt. Dann werden sie nach Den Haag gebracht und bei der Wiederaufnahme des Verfahrens gegen einen der Hauptverantwortlichen des Massakers, Radovan Karadžić, im Eingangsbereich des Gerichtes abgelegt. Danach wird die Säule der Schande am Rande der Gedenkstätte Potočari in Srebrenica aufgebaut.

„Nach Srebrenica kann man nicht mehr glaubhaft behaupten, als Zivilisation interessiert daran zu sein, Genozid zu verhindern“, sagte Philipp Ruch kürzlich in Berlin. „Wir wollen versuchen, im Westen bekannt zu machen, was ganz Bosnien längst weiß: dass die UNO ihren guten Ruf verspielt hat. Es fällt auf, mit welcher Hochachtung gerade Deutsche von den Vereinten Nationen reden.“

Haben die Deutschen den Holocaust wirklich verarbeitet? „Wir haben durch die pausenlose Erinnerung an den Holocaust bei zeitgleicher Tatenlosigkeit in Bosnien, Ruanda, Darfur und Kongo bewiesen, welche Lehre wir aus dem Holocaust zu ziehen bereit waren: Nie wieder Juden. Alle anderen Völker sind verhandelbar“, so Ruch. „Aber wir haben nicht die Zeit, einen weiteren Genozid abzuwarten.“

Srebrenica massacre memorial to point finger at UN

SARAJEVO (AP) – Phillip Ruch's monument to Srebrenica is a huge jumble of worn shoes, more than 16,000 of them, each pair representing a victim of Europe's worst massacre since World War II.

Seen from afar it will spell out UN in gigantic letters.

The ""Pillar of Shame"" is to be raised in the hills above Srebrenica with a controversial goal: singling out the United Nations and international leaders as the ones most responsible for failing to prevent the mass killings.

Ahead of the 15th anniversary Sunday of the massacre, Ruch said he is looking forward to the debate the monument is almost certain to generate when it goes up at some point next year.

The German activist describes his project as a ""warning for all future UN employees never again just to stand by when genocide unfolds"" — alluding to the failure of UN peacekeepers to protect the Srebrenica victims during the Bosnian war.

On July 11, 1995, more than 8,000 Bosnian Muslim men and youths were slaughtered by Bosnian Serb troops in an enclave supposedly protected by UN peacekeepers.

The United Nations had declared Serb-besieged Srebrenica, some 90 kilometers (60 miles) northeast of Sarajevo, a protected area for civilians. But the few hundred Dutch Blue Helmets on the ground were left short of credible weaponry or a clear mandate to protect the town.

Srebrenica fell to the Serbs after senior UN commanders dithered on Dutch requests for air strikes and its overwhelmingly Bosnian Muslim residents swarmed the UN military base, seeking refuge. But the peacekeepers allowed the Serbs to take away the townspeople when Gen. Ratko Mladic, their leader, said they would not be harmed.

The shootings began shortly after. While Bosnian Serb leader Radovan Karadzic is now being tried by the UN tribunal at the Hague for allegedly masterminding Srebrenica, Mladic remains at large. And the bodies, bulldozed into mass graves, keep turning up by the hundreds each year.

""Pillar of Shame"" creator Ruch says worn shoes have been pouring into Bosnian collection centers since he launched his appeal for footwear six weeks ago.

They will be encased in wire mesh, in 8-meter (nearly 9-yard) tall letters spelling out UN and placed on a hill overlooking the graves of the Srebrenica victims.

Also displayed — in a way still to be determined — will be names picked by Bosnian Muslims of UN and other international officials considered responsible for botching the task of protecting Srebrenica.

Bosnian Muslim Zlata Konakovic is so fired up by the project she donated seven pairs of shoes, including ones mailed from Washington from her son and grandson.

""I knew over 8,000 people were killed but only when you see this mountain of shoes do you get the picture of how

many that is,"" she said.

On Sunday, as the Srebrenica commemorations start, Ruch plans to dump 8,372 collected pairs in front of Berlin's Brandenburg Gate.

In Srebrenica, the presidents of both Serbia and Croatia will for the first time pay respects to victims alongside Bosnian Muslims.

Ethnic distrust continues to plague postwar Bosnia, but the leaders' joint presence at the Srebrenica ceremonies is meant to be a powerful sign of reconciliation 18 years after the eruption of Europe's fiercest post-World War conflict.

The UN will not be represented. But the failure of U.N. peacekeepers to protect the Srebrenica victims is vividly etched in the collective Bosnian Muslim memory.

""They watched genocide — live,"" said Srebrenica survivor Munira Subasic, who lost 22 relatives.

Then-UN Secretary-General Kofi Annan said in a 1999 report that the United Nations failed at Srebrenica because of errors, misjudgment and ""an inability to recognize the scope of the evil confronting us.""
He said the UN treated Serbs and Muslims equally when they should have made a ""moral judgment"" that ethnic cleansing — practiced mostly by the Serbs — was evil.

An independent study by the Netherlands Institute for War Documentation cleared the Dutch troops of blame, noting they were outnumbered, lightly armed, undersupplied, and under instructions to fire only in self-defense. However, the Dutch government has accepted ""political responsibility"" for the mission's failure, and has given tens of millions of dollars to Bosnia, with a third earmarked for rebuilding Srebrenica.

But for most Bosnian Muslims, that is not enough.

""We are taking the United Nations to the Court of Human Rights,"" said Subasic, who heads the victims' association Mothers of Srebrenica.

10/07/10 16:01

Réagir

Il y a 15 ans, Srebrenica

SARAJEVO (AP) — De près, c'est un entassement gigantesque de 16.000 chaussures usées, chaque paire censée représenter une des 8.000 victimes du massacre de Srebrenica, le 11 juillet 1995. De loin, on verra émerger le nom de l'ONU: le mémorial de Phillip Ruch, pour le 15e anniversaire du pire massacre qu'aït connu le sol européen depuis la fin de la Seconde guerre mondiale, s'appelle le "Pilier de la honte", montant du doigt l'organisation internationale et son terrible échec à l'empêcher.

A la veille de ce quinzième anniversaire, le militant allemand attend avec impatience le débat que son mémorial ne devrait pas manquer de relancer lorsqu'il se dressera dans les collines surmontant Srebrenica, dans le courant de l'année prochaine.

Et de qualifier son projet de "mise en garde pour tous les futurs personnels de l'ONU de ne jamais plus rester sans rien faire pendant un génocide".

Car, à l'été 1995, c'est dans une enclave censée être sous la protection des casques bleus que plus de 8.000 hommes et adolescents musulmans furent massacrés par les forces du général bosno-serbe Ratko Mladic.

Srebrenica, à quelque 90km au nord-est de Sarajevo, en Bosnie orientale, assiégée par les Serbes, avait été décrétée zone protégée pour les civils. Mais les casques bleus néerlandais censés assurer cette protection n'avaient guère d'armes, et aucun mandat clair, pour mener à bien cette mission.

Srebrenica tombera sans coup férir le 11 juillet 1995, après que les hauts responsables onusiens à New York aient fait la sourde oreille aux appels des casques bleus de l'enclave réclamant d'urgence une intervention aérienne de l'ONU.

Alors que la population affolée fuyait la ville pour se réfugier auprès d'eux, les casques bleus laissèrent les Serbes emmener les habitants, après avoir entendu le général Ratko Mladic assurer qu'il ne leur serait fait aucun mal et qu'ils seraient uniquement expulsés.

Les massacres, principalement des hommes et des adolescents, traqués jusque dans les forêts, commencèrent peu après. Le chef politique des Serbes de Bosnie Radovan Karadzic est aujourd'hui jugé pour les avoir orchestrés, tandis que le général Mladic, principal responsable direct, court toujours. Et que de nouveaux cadavres, entassés au bulldozer dans des fosses communes, continuent d'être exhumés par centaines chaque année.

Les chaussures des morts, emballées dans des barbelés, s'entasseront, sur près de huit mètres de haut, les lettres U - N (pour "United Nations", Nations unies), en guise de "piliers de la honte" surplombant le champ de la mort de Srebrenica.

Dimanche, les auteurs du projet déverseront 8.372 paires de chaussures devant la Porte de Brandebourg à Berlin. Chaque paire représentant l'une des 8.372 personnes officiellement disparues à Srebrenica.

A la même heure, dans l'ex-enclave, les présidents de Serbie et de Croatie viendront rendre hommage aux victimes aux côtés des responsables musulmans bosniaques au mémorial de Potocari. Ensemble pour la première fois.

Si la méfiance entre communautés sévit toujours en Bosnie-Herzégovine, cette participation conjointe entend symboliser avec force la réconciliation, 18 ans après le début de ces guerres-gigogne de l'ex-Yougoslavie.

L'ONU, elle, n'y sera pas représentée. Mais son inaction d'alors reste à vif dans la mémoire collective bosniaque. "Il ont regardé se dérouler le génocide -en direct", soupire Munira Subasic, présidente des "Mères de Srebrenica", qui y a perdu 22 membres de sa famille à Srebrenica.

En 1999, le secrétaire général de l'ONU Kofi Annan avait admis l'échec de l'organisation à Srebrenica, l'attribuant à des erreurs d'analyse et à "l'incapacité à reconnaître l'ampleur du mal auquel nous étions confrontés". Responsable à l'époque du conflit bosniaque des opérations de maintien de la paix, il a qualifié ce drame de page la plus noire de l'histoire de l'organisation.

Dimanche, parmi les diverses commémorations, se tiendront les funérailles les plus grandes de l'histoire de l'Europe moderne: 775 personnes seront officiellement enterrées à nouveau, dont la première victime catholique du massacre, un Croate. A ce jour, plus de 3.000 des victimes de Srebrenica ont eu de véritables funérailles, après avoir été identifiées par l'ADN. AP

SARAJEVO

Matanza de Srebrenica apunta a las Naciones Unidas

Por : Agencia AP

Share

0 tweet

SARAJEVO, Bosnia-Herzegovina (AP). El monumento de Phillip Ruch a Srebrenica es un enorme conjunto de zapatos usados, más de 16,000, y cada par representa a las víctimas de la peor matanza cometida en Europa desde la Segunda Guerra Mundial.

Visto desde lejos representará el anagrama de las Naciones Unidas con letras gigantescas.

La "**Columna de la vergüenza**" se alzará en las colinas que rodean Srebrenica con un polémico objetivo: acusar a las Naciones Unidas y los líderes internacionales de ser los principales responsables de no haber evitado la matanza.

Ante el 15to aniversario de la matanza, que se cumple el domingo, Ruch dijo que ansía el debate que casi con seguridad generará el monumento cuando sea inaugurado el próximo año.

El activista germano considera su proyecto una "*advertencia para todos los futuros empleados de la ONU de que nunca más vuelvan a permanecer impasibles cuando ocurre un genocidio*", en alusión a la pasividad de los cascos azules para proteger a las víctimas de Srebrenica durante la guerra bosnia.

El 11 de julio de 1995, más de 8,000 musulmanes bosnios, hombres y adolescentes, fueron muertos por la tropa bosnio-serbia en el enclave que en teoría era protegido por las Naciones Unidas.

La ONU había declarado Srebrenica, sitiada por los serbios y a unos 90 kilómetros (60 millas) al noreste de Sarajevo, zona protegida para los civiles. Empero, unos pocos centenares de cascos azules holandeses estaban apostados allí sin armamento pesado o siquiera órdenes contundentes de proteger la aldea.

Srebrenica cayó en poder de los serbios después que los comandantes de la ONU retrasaran los pedidos holandeses de bombardeos y ataques aéreos y sus residentes mayormente bosnio-musulmanes acudieran en masa a la base de las Naciones Unidas en busca de protección. Empero, los cascos azules permitieron a los serbios llevarse a los lugareños cuando el general Ratko Mladic, su líder, prometió que no serían maltratados.

Los tiroteos comenzaron poco después. Mientras que el líder bosnio-serbio Radovan Karadzic es juzgado ahora por un tribunal de la ONU en La Haya por haber tramado presuntamente la matanza de Srebrenica, Mladic sigue prófugo. Y los cadáveres, empujados por tomadoras hasta las zanjas que sirvieron de fosas comunes, siguen apareciendo cada año por centenares.

El creador de la "**Columna de la Vergüenza**", Ruch, dijo que zapatos usados han llegado sin cesar a los centros de recolección de Bosnia desde que emitió su pedido hace seis semanas.

AMPLIAR

En esta foto del miércoles 30 de junio del 2010, una activista de Bosnian muestra los zapatos reunidos para hacer la "Columna de la Vergüenza", monumento del activista alemán Phillip Ruch a Srebrenica, en Sarajevo. Foto/AP.

Más de INTERNACIONALES

- En canje de espías, los agentes eran peones
- Poblado palestino quedaría rodeado por valla israelí
- Informan contaminación con mercurio en predios de Petrobras

INICIO | NOTICIAS | CUBA | DEPORTES | ENTRETENIMIENTO | GALERIA | OPINION | EMPLEOS |

Sur de la Florida | Finanzas | Cuba | Venezuela | Colombia | América Latina | EEUU | Inmigración | M

Publicado el domingo, 07.11.10

A A

compartir

enviar por email

imprimir

comentarios

reimpresiones

Un monumento crítico de la ONU

BY AIDA ROBINSON / AP

SARAJEVO

El monumento de Phillip Ruch a Srebrenica es un enorme conjunto de zapatos usados, más de 16,000, y cada par representa a las víctimas de la peor matanza cometida en Europa desde la Segunda Guerra Mundial.

Visto desde lejos representará el anagrama de las Naciones Unidas con letras gigantescas.

La llamada Columna de la Vergüenza se alzará en las colinas que rodean Srebrenica con un polémico objetivo: acusar a Naciones Unidas y Occidente de ser los principales responsables de no haber evitado la matanza.

Ante el décimoquinto aniversario de la matanza, que se cumple el domingo, Ruch dijo que espera con ansiedad el debate que casi seguramente generará el monumento cuando se inaugure el próximo año.

El activista alemán considera su proyecto una ``advertencia a la ONU a no permanecer impasibles ante un genocidio'', en alusión a la pasividad de los cascos azules para proteger a las víctimas de Srebrenica durante la guerra en Bosnia.

El 11 de julio de 1995, más de 8,000 musulmanes bosnios, hombres y adolescentes, fueron masacrados por militares bosnioserbios en un enclave protegido por Naciones Unidas.

La ONU había declarado Srebrenica, sitiada por los serbios y unos 90 kilómetros al noreste de Sarajevo, zona protegida para los civiles. Pero unos pocos centenares de cascos azules holandeses estaban apostados sin armamento pesado o siquiera órdenes estrictas.

Srebrenica cayó en poder de los serbios después que los comandantes de la ONU rechazaron los pedidos de las fuerzas holandesas de ataques aéreos y los habitantes, mayormente bosnios musulmanes, acudieran en masa a la base de Naciones Unidas en busca de protección. Pero los cascos azules permitieron a los serbios que se los llevaran cuando el general Ratko Mladic, su líder, prometió que no los maltratarían.

Los disparos comenzaron poco después. Mientras el líder bosnio-serbio Radovan Karadzic es juzgado por el tribunal de la ONU en La Haya, acusado de planear la matanza de Srebrenica, Mladic sigue prófugo. Y cientos de cadáveres, echados con equipos pesados a las zanjas que sirvieron de fosa común, aparecen todos los años.

Ruch dijo que han llegado sin cesar zapatos usados a los centros de recolección de Bosnia desde que hace pocos días los solicitó a la población.

Por favor ingrese al sistema para hacer su comentario

El Nuevo Herald se complace en ofrecerle a sus lectores la oportunidad de compartir experiencias e intercambiar observaciones sobre lo que publicamos diariamente en nuestra edición digital.

Los instamos a participar en nuestros debates de manera abierta y franca, pero sin hacer juicios hirientes o fuera de orden. Nos reservamos el derecho a eliminar las opiniones que no cumplen estas normas. Algunos de los comentarios que usted hace pueden ser reproducidos en el diario impreso o en otras páginas de nuestro sitio.

Muchas gracias por compartir sus puntos de vista.

Para hacer comentarios debe [registrarse en elNuevoHerald.com](#) la primera vez. Lo que escriba estará debidamente identificado con su nombre de usuario. ¿Todavía no se ha registrado? [Clic aquí](#) -- para hacerlo ahora mismo.

Monumen Raksasa Tumpukan Sepatu di Srebrenica Akan Salahkan PBB

Berita

TUGU Phillip Ruch untuk Srebrenica berupa tumpukan raksasa sepatu-sepatu bekas, lebih 16.000 dari seluruhnya, masing-masing pasang mewakili seorang korban pembantaian terburuk di Eropa sejak Perang Dunia II.

Dilihat dari kejauhan, monumen tadi akan terbentuk huruf-huruf raksasa berbunyi U.N (PBB).

"Pillar of Shame" itu akan diberdirikan di puncak bukit di atas Srebrenica dengan tujuan kontroversial: menuduh langsung PBB dan para pemimpin internasional sebagai pihak-pihak paling bertanggung jawab karena gagal mencegah pembunuhan-pembunuhan massal tersebut.

Sehari sebelum peringatan ke-15 pembantaian itu, Ruch mengemukakan debat soal monumen itu tidak akan terhindarkan bila diberdirikan tahun depan.

Aktivis Jerman tersebut menggambarkan proyeknya sebagai suatu "peringatan kepada semua pegawai PBB agar jangan sampai cuma berpengkuhan lagi bila genosida terjadi" -mengacu pada kegagalan pasukan penjaga perdamaian PBB untuk melindungi para korban Srebrenica dari pembantaian pasukan keji Serbia Bosnia dalam perang Bosnian.

PBB telah menyatakan Srebrenica yang dikepung pasukan ortodoks Serbia, sekitar 90 km timurlaut Sarajevo, sebagai daerah dilindungi bagi warga sipil. Tapi beberapa ratus personil pasukan Helem Biru Belanda di lapangan tidak memiliki persenjataan memadai atau mandat jelas untuk melindungi kota kecil tersebut.

Srebrenica jatuh ke tangan pasukan Serbia Bosnia setelah para komandan senior PBB dibawa pergi atas permintaan Belanda bagi serangan udara dan penduduknya yang sebagian terbesar adalah Muslim Bosnia membanjiri ke pangkalan militer PBB tadi untuk berlindung. Namun para penjaga perdamaian malah membiarkan pasukan Serbia merebut pangkalan tadi dan membawa pergi para pria Muslim Srebrenica ketika Jenderal Ratko Mladic, komandan mereka, mengatakan orang-orang itu "tidak akan dicelakai."

Penembakan-penembakan terhadap para pria Muslim itu pun segera dimulai. Sementara pemimpin Serbia Bosnia Radovan Karadzic kini diadili oleh mahkamah PBB di Den Haag, Belanda, karena mendalangi pembantaian Srebrenica, Mladic masih bebas berkeliaran. Dan mayat-mayat itu, dibulidoser ke dalam kuburan-kuburan massal, terus diketahui dalam jumlah ratusan orang setiap tahunnya.

Mengalir

Pencipta "Pillar of Shame" (Pilar Hal Memalukan) Ruch mengatakan, sepatu-sepatu bekas itu terus mengalir dari berbagai pusat koleksi Bosnia sejak dia mengumumkan permohonan bagi sepatu bekas enam pekan lalu.

Semua sepatu itu akan diletakkan dalam kawat kotak, dalam huruf-huruf setinggi 8 meter yang membentuk U.N dan ditempatkan di sebuah bukit yang menghadap ke kuburan-kuburan para korban Srebrenica.

Juga akan ditampilkan--dalam suatu cara yang dipertimbangkan -- berupa nama pejabat-pejabat PBB dan internasional lain yang dipilih oleh Muslim Bosnia karena mereka bertanggung jawab atas kegagalan menjalankan tugas melindungi Srebrenica.

Wanita Muslim Bosnia, Zlata Konakovic begitu bersemangat dengan proyek tadi sehingga dia menyumbangkan tujuh pasang sepatu, termasuk yang dikirimkan oleh putra dan cucunya dari Washington.

"Saya tahu lebih 8.000 orang dibantai tapi setelah anda melihat gunung sepatu ini maka anda bisa mendapatkan gambaran berapa banyak jumlah korban tersebut," ujarnya.

Pada 10 Juli, saat peringatan Srebrenica dimulai, Ruch berencana menumpuk 8.372 pasang sepatu yang sudah terkumpul di depan Gerbang Brandenburg Berlin. (ap/bh)